FRANSA'DA AŞIRI SAĞ'IN YÜKSELİŞİ: ULUSAL CEPHE HAREKETİ

Betül Şaziye Kütük
181145203

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Programı
Danışman: Prof. Dr. Hasan Ünal

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eylül, 2019

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

BETÜL ŞAZİYE KÜTÜK'ın "Fransa'da Aşırı Sağ'ın Yükselişi: Ulusal Cephe Hareketi" başlıklı tezi 18.09.2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği" nin ilgili maddeleri uyarınca Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı Yüksek Lisans/Doktora tezi oy birliğiyle/oy çokluğuyla, başarılı/başarısız olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı. Adı ve Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı)	Prof. Dr. Hasan ÜNAL Maltepe Üniversitesi	.....
Üye	Doç. Dr. Ayşe Sıla Çehreli Marmara Üniversitesi	.....
Üye	Dr.Öğr.Üyesi İnayet Burcu AKYÜREK Maltepe Üniversitesi	.....

Prof. Dr. Ahu TUNÇEL ÖNKAL
Enstitü Müdürü

Revizyon Takip Tablosu

REVİZYON NO	TARİH	AÇIKLAMA
00	01.03.2018	İlk yayın.

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI

18/09/2019

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarından bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilmeyen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; çalışmanın Maltepe Üniversitesinde kullanılan "bilimsel intihal tespit programı" ile tarandığını ve öngörülen standartları karşıladığını beyan ederim.

Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Betül Şaziye Kütük

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans mülakat sınavında tanıştığım ve bana uluslararası ilişkiler bölümünü sevdiren çok değerli hocam Prof. Dr. Hasan Ünal'a derin teşekkürlerimi sunuyorum. Kendisinden ders alabildiğim için kendimi çok şanslı görüyorum çünkü hem bilgi ve birikimi, hem insanlığı bir yana dursun, öğrencilerine karşı gösterdiği sonsuz anlayış ve ilgi beni derinden etkilemiştir. Tez dönemimde, yürüdüğüm bu yolda, bana rehber olmuş ve çalışmama çok büyük katkıda bulunmuştur. Kendisine saygı, sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Dr.Öğretim Üyesi İnayet Burcu Akyürek'e çalışmam boyunca bana her zaman destek olduğu ve karşılaştığım tüm zorluklarda beni yüreklendirdiği için çok teşekkür ederim.

Sonsuz saygı, sevgi ve aşk ile başladığımız evliliğimizde, acı tatlı günlerde, hastalıkta ve sağlıkta, hep yanımda ve arkamda olduğu için canım kocam Onur Kütük'e çok teşekkür ederim.

Bu tezi; güçlü bir kadın olarak beni bugünlere getiren, bana can veren dünyalar güzeli annem Hatice Sönmez ve canım Babam Turhan Sönmez'e atfediyorum.

Betül Şaziye Kütük

Eylül,2019

ÖZ

FRANSA'DA AŞIRI SAĞ'IN YÜKSELİŞİ: ULUSAL CEPHE HAREKETİ

Betül Şaziye Kütük
Yüksek Lisans Tezi
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Programı
Danışman: Prof. Dr. Hasan Ünal
Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019

Bu yazıda Fransa'da Aşırı Sağ'ın yükselişe geçme nedenleri, Ulusal Cephe Hareketi'nin ilk yılları, çıkışı, söylemleri, antisemitizm konusundaki tavrı ve Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e giden süreçte hareketin yükselişinin ele alınması amaçlanmıştır. Buradan yola çıkarak, Fransızları bu harekete oy verme eğilimine iten sebeplerin, partinin kurucusu Jean Marie Le Pen ve şimdiki lideri Marine Le Pen arasındaki söylem farklılıklarından kaynaklanan kazanımlar mı olduğu sorusu incelenmiştir. Son olarak hareketin geçirdiği dönüşümün Fransız toplumunda yarattığı tepkisel oy verme eğilimine de değinilmiş, Hareketin benimsediği popülizm kuramı açıklanmıştır.

Anahtar Sözcükler: 1. Fransa; 2. Aşırı Sağ; 3. Ulusal Cephe Hareketi; 4. Jean Marie Le Pen; 5. Marine Le Pen;

ABSTRACT

EXTREME RIGHT'S RISE IN POWER IN FRANCE: THE NATIONAL FRONT

Betül Şaziye Kütük
Master Thesis
Department of Political Science and International Relations
Political Science and International Relations Programme
Advisor: Prof. Dr. Hasan Ünal
Maltepe University Social Science Graduate School, 2019

This qualitative study aims to explore the reasons of extreme right's rise in power in France and The National Front's first years, its rise, its allegations and attitudes towards the anti-semitism. The movement's rise in the process from Jean Marie Le Pen to Marine Le Pen was aimed to be analyzed. From this perpective, it is examined that the reasons why French people vote for this movement depended on whether the differences between the discourses of founder of the party Jean Marie Le Pen or of the current party leader Marine Le Pen. Finally, the movement's evolution over time on the French society's tendency to vote for this particular movement was examined and the populism theory which the movement embraced was described.

Keywords: 1. France; 2. Extreme Right; 3. The National Front; 4. Jean Marie Le Pen; 5. Marine Le Pen

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI ii
İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI iii
TEŞEKKÜR iv
ÖZ v
ABSTRACT vii
İÇİNDEKİLER viii
KISALTMALAR x
ÖZGEÇMİŞ xi
GİRİŞ……1

BÖLÜM 1. ULUSAL CEPHE HAREKETİ'NİN ÇIKIŞI

1.1. Ulusal Cephe Hareketi'nin çıkışı: nedenleri, siyasal ortam…….....6

1.1.1. Birinci Dünya Savaşında Fransa…….....8

1.1.2. İki Savaş Arası Dönem……..……...10

1.1.3. Halk Cephesi ve Leon Blum…….....15

1.1.4. *Vichy* Hükümeti……...18

1.1.5. *Trente Glorieuses (Otuz Şanlı Yıl)*……...21

1.1.6. *Poujadizm* Hareketi…….....22

1.1.7. Pierre Mendes France Hükümeti…….....23

1.1.8. Cezayir'in Bağımsızlığı ve Jean Louis Tixier Vignancour…….....24

1.2. Ulusal Cephenin ilk yılları: Toplumun ilgisi……25

1.3. Ulusal Cephenin Söylemleri ve İddiaları……..27

1.4. Antisemitizm Konusundaki Tavrı……..……..28

BÖLÜM 2.ULUSAL CEPHE HAREKETİ'NİN TABAN BULMAYA BAŞLAMASI

2.1. Ulusal Cephe Hareketi'nin Taban Bulmaya Başlaması……..……...31

2.1.1. *Ordre Nouveau (Yeni düzen)*…….…...33

2.1.2. *Front National (Ulusal Cephe Hareketi)*……..34

2.2. Kurucu Lider Jean Marie Le Pen……..38

2.2.1. Gençlik Yılları……..……38

2.2.2. Siyasi Kariyeri……..39

2.3. Yabancı Karşıtlığının Artışı……...….....41

2.4. Yabancı Karşıtlığının Fransa'da Gelişimi……...…….42

2.4.1. Ulusal Cephenin Seçmen Kitlesinin Özellikleri…….....44

BÖLÜM 3.ULUSAL CEPHE HAREKETİ'NİN DÖNÜŞÜMÜ VE YÜKSELİŞİ

3.1. Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e Geçiş……...….46

3.1.1. *Megretist* Bölünmesi……...……46

3.1.2. *Mouvement National Republicain (Cumhuriyetçi Milli Hareket)*……....47

3.1.3. Ulusal Cephenin Düşüşü……...……...48

3.1.4. Marine Le Pen Dönemi……...…….....48

3.2. Genel siyasal, Sosyal ve Ekonomik Şartlardaki Değişiklikler……...……...51

3.2.1. *Lepenistlerin* Politik Konumu…….....52

3.2.2. *Lepenistlerin* Etnik Merkezci ve Otoriter Dünya Görüşü…….53

3.2.3. Ekonomik Görüş……...……...53

3.3. Ulusal Cephe Hareketi'nin Dönüşümü……...…….....55

3.3.1. İlk Ulusal Cephe: Radikalizm……...……...55

3.3.2. İkinci Ulusal Cephe: *Lepenistlerin* Düşüşü……...…….....56

3.3.3. Üçüncü Ulusal Cephe: Popülizm……..56

3.3.3.1. Etnik Sosyalizm……57

3.3.3.2. Kültürel Asimilasyon……...58

3.3.3.3. Mali Politika……58

3.3.3.4. Nativizm……...59

3.4. Hareket'in Popülizm İdeolojisi……...…60

3.4.1. Politikada Popülizm……...……..60

3.4.2. Hareket'in Popülizm İdeolojisi……...…….60

3.4.2.1. Jean Marie Le Pen ve Devrimci Gelenek……..……60

3.4.2.2. Marine Le Pen ve Ulusal Popülizm…….....61

BÖLÜM 4. SONUÇ……..…….……...…63

KAYNAKÇA……..67

KISALTMALAR

FNL	Milliyetçi Ulusal Kurtuluş Cephesi
RN	Ulusal Birlik Partisi
FN	Ulusal Cephe Hareketi
AKÇT	Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
AET	Avrupa Ekonomik Topluluğu
AT	Avrupa Topluluğu
AB	Avrupa Birliği
UDCA	Esnaf ve Tüccarlar Savunma Birliği
GRECE	Avrupa Uygarlığı Araştırma ve İnceleme Grubu
ON	Yeni Düzen
GUD	Sağ İttifak Grubu
PFN	Yeni Kuvvetler Partisi
MNR	Cumhuriyetçi milli Hareket
PVV	Hollanda Özgürlük Partisi

ÖZGEÇMİŞ

Betül Şaziye Kütük

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı

Eğitim

Y.Ls.	2017-2019	Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı
Ls.	2016	Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Pedagojik Formasyon programı
Ls.	2014	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Finans Eğitimi
Ls.	2010	Kırıkkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Fransızca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı
Ls.	2010	Kırıkkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngilizce dil öğreticiliği programı
Lise	2005	Hopa ÇPL, Süper Lise, Yabancı Dil Ağarlıklı Lise, YDAL

Sertifika Programları

2015	Diksiyon- Etkili konuşma, Başkent İletişim Bilimleri Akademisi

İş/İstihdam

2012-2015 -	İhale Uzmanı / Mütercim Tercüman. Ankara / Nurol İnşaat
2010- 2012-	Mütercim-Tercüman. Cezayir / Nurol İnşaat

Kişisel Bilgiler

Doğum yeri ve yılı	:İzmir, 1987 Cinsiyet: K
Yabancı diller	:İngilizce (İyi); Fransızca (Çok iyi), Almanca (Başlangıç), Arapça (Başlangıç)
e-posta	: btl_snmz08@hotmail.com

GİRİŞ

Bu araştırmada, Fransa'da yükselmekte olan aşırı sağ akımın temsilcisi Ulusal Cephe Hareketinin, kurulduğu 1972 yılından günümüze, elde ettiği siyasi başarılar ve bu başarıların altında yatan etkenler ile kurucu lider Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e giden süreçte, hareketin geçirdiği siyasi dönüşüm ve iki lider arasındaki söylem farklılıkları incelenecektir. Ayrıca partinin seçmen kitlesinin özellikleri araştırılarak, bu kitlenin oy verme davranışının altında, Hareket'in benimsediği popülizm ideolojisinin olup olmadığı sorusuna yanıt aranacaktır.

Ulusal Cephe, 1972 yılında "Aşırı Sağ Federasyon" şeklinde, radikallik sınırındaki ufak toplulukların birleşmesiyle, Jean Marie Le Pen önderliğinde kurulmuştur. Milliyetçi bir parti olarak kurulan Ulusal Cephe Hareketi ilk başarısını 4 Eylül 1983'te Dreux'de gerçekleşen yerel seçimlerle kazanmıştır. Aslında Ulusal Cephe Hareketi'nin taban bulmaya başlamasında; Vichy Hükümeti, *Poujadizm* hareketi ve aşırı sağcı Jean-Louis Tixier-Vignancour 'un Ulusal Birlik partisinden 1936 ve 1956 yıllarında milletvekili seçilmesi gibi faktörler de etkili olmuştur. Ulusal Birlik Partisi (*Rassemblement National, RN*) faşist bir parti olarak bilinmektedir.

Ulusal cephe 1983 yılındaki seçimlerin ardından Fransız siyasetinde taban bulmaya başlamış, Jean Marie Le Pen o dönemde prestijli bir televizyon programı olan "*L'Heure de Verité*" *(gerçeğin saati)* ile kitlelere hitap etme imkânı bulmuştur.

Jean Marie Le Pen önderliğindeki Ulusal Cephe hareketi; 1992, 1993, 1994 ve 1995 yıllarındaki seçimlerde 12-15% oy oranına ulaşmıştır. Ulusal Cephe'nin Jean Marie Le Pen liderliğindeki ideolojisini geleneksel değerler, ulusalcılık, yabancı düşmanlığı, otoriterizm ve çokulusluluğa karşıtlık olarak nitelendirebiliriz.

Ulusal Cephe'nin 2002 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde elde ettiği oy oranı partinin ciddi bir sorunla baş başa olduğunu gözler önüne sermişti. Ulusal Cephe Hareketi'nin Jean Marie Le Pen'den sonra sona ereceği düşüncesi hâkim olmaya

başlamıştı. Parti sona ermenin aksine dönüşüme gitmişti. Bu dönüşüm Marine Le Pen ile gerçekleşmiştir.

Marine Le Pen, 16 Ocak 2011 yılında, Ulusal Cephe Hareketi'nin on dördüncü kongresinde liderliği devralmıştır. Marine Le Pen'in gelişiyle artık yeni aşırı sağ dönemi başlamıştır. Bu yeni aşırı sağ "*nativizm*" yani yerli halkın hak ve çıkarlarını göçmenlere karşı koruma politikası olarak tanımlanabilir. *Nativizm*; kültürel anlamda tamamen homojen bir toplumu öngörmektedir. *Nativizm*; ulusalcılık ve yabancı düşmanlığını aynı vizyonda birleştiren bir ideoloji anlamına da gelmektedir.

Önceki yıllarda basit bir ırkçılık gibi görünen Ulusal Cephe Hareketi, Marine Le Pen ile birlikte İslam ve göçmen karşıtlığına odaklanmaya başlamıştır. Marine Le Pen, doktrinlere ve ideolojilere sıkı sıkıya bağlı, antisemitik, gerici ve faşizan aşırı sağ hareketi, yeni bir hedefe yöneltmiştir. Marine Le Pen etnik-sosyalizm adı altında, "sosyalizm ve milliyetçilik" ilişkisi içinde bir program geliştirmiş ve kitlelerin ilgisini çekmiştir. İşsizlik ve göç konuları üzerine yoğunlaşmıştır.

Bu bağlamda bu çalışmanın amacı; antisemitik, faşizan ve gerici aşırı sağ akımı temsil eden Ulusal Cephe'nin geçirdiği dönüşümün, partinin seçmen kitlesi üzerinde yarattığı etki ile yükselişe geçmesinin, Marine Le Pen'in islamofobik söylemlerinden kaynaklanan kazanımlar mı olduğunu araştırmaktır. En nihayetinde Fransız halkının Orta Doğu ve Kuzey Afrika kaynaklı Arap ve Müslüman göç dalgalarıyla milli kimliklerinin zarar göreceği endişesi taşımaları, Ulusal Cephe Hareketi'nin ana argümanlarından birisini oluşturmaktadır.

Araştırma konumun bir diğer hedefi ise Fransız halkını Ulusal Cephe Hareketine oy verme eğilimine iten nedenleri açıklamak ve söz konusu seçmen kitlesinin özelliklerini incelemektir. Bu bağlamda araştırmamın en temel amaçlarından birisi de tarih boyunca dünyanın faşist, gerici ve antisemitik partilerden oldukça zarar görmüş olmasına rağmen, günümüzde hala varlığını sürdüren aşırı sağ akım partilere ilgi duyulmasının altında yatan asıl nedenin, aslında kitlelerin kendilerine bile itiraf edemediği karanlık yanlarının, bu partiler tarafından dile getirilmesinin olup olmadığının araştırılmasıdır.

Fransa'da 1953 yılında Pierre Poujade'ın vergi greviyle başlayan, kısa zamanda geniş kitlelerde yankı bulan ve bir politika halini alan *Poujadizm* hareketi ile milli birlik ve kardeşlik kavramları yaygınlaşmış, günümüzde var olan aşırı sağ akım partiler bu argümanları kullanarak yabancı düşmanlığı ile İslam karşıtı politika benimseyerek halklarını etkilemişlerdir. Bu açıdan bakıldığında çalışmam, tarihte yaşanan faşizm hareketlerinin acılarının, şuanki yeni aşırı sağ akım ile olan bağını ortaya çıkaracak ve bu yeni sağ akımın anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

Avrupa'da günümüzde yükselişe geçen popülist aşırı sağ partiler, özellikle Marine Le Pen liderliğindeki Ulusal Cephe Hareketi'nin girişimleriyle, Özgürlükler ve Uluslar Avrupa'sı adı altında, Avrupa Parlamentosunda bir grup kurmayı başarmışlardır. Bu grubun yegâne amacı Avrupa Birliğine son vermektir. Özgürlükler ve Uluslar Avrupa'sı; Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine de karşı çıkmaktadır. Bu noktada çalışmam; özellikle Türkiye Avrupa Birliği ilişkilerinde aşırı sağın yükselişinin, Türkiye ve Avrupa siyasetinin geleceğini ve iç siyasetini nasıl etkileyeceğini ortaya koyması bakımından da önemlidir. Çünkü Avrupa Birliği'nin siyasi patronu konumunda olan Fransa'da aşırı sağın yükselişi Avrupa Birliği ve Türkiye'nin geleceği açısından belirleyici olabilir.

Literatür taraması ile 1956 ve 2017 yılları arasında yayınlanmış; Fransızca, İngilizce ve Türkçe akademik makalelere ve kitaplara ulaşılmıştır. Literatür Fransa, aşırı sağ, Ulusal Cephe, Jean Marie Le Pen ve Marine Le Pen anahtar kelimeleriyle taranmış ve ayrıca 1956 ve 2017 yılları arasında basımı yapılmış Fransızca, İngilizce ve Türkçe kitap özetleri incelenmiştir. Bu çalışmalar, basım yeri, yılı, özellikleri, bilgi kaynağı ve çalışmadan elde edilen sonuçlar bakımından değerlendirilmiştir.

Fransa'da yükselişe geçen aşırı sağ akım bir parti olan Ulusal Cephe Hareketi'nin incelenmesi kapsamında, konu üç bölüm halinde işlenecek ve bölümler arasında bütünlük sağlanacaktır.

İlk bölümde; Ulusal Cephe'nin çıkışı, ilk yılları, toplumun harekete olan ilgisi, Ulusal Cephe'nin söylemleri, antisemitizm konusundaki tavrı ve yabancı karşıtlığına değinilecektir.

Ulusal Cephe Hareketi'nin tarihsel gelişim süreci, iddiaları, söylemleri ve toplumun harekete olan ilgisine değindikten sonra ikinci bölümde; Ulusal Cephe'nin taban bulmaya başlamasıyla yabancı karşıtlığının artışı ve Jean Marie Le Pen ele alınacaktır.

Çalışmamın üçüncü ve son bölümünde Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e giden süreçte hareketin geçirdiği dönüşüm incelenecek, o tarihteki genel siyasal, sosyal ve ekonomik şartlardaki değişiklikler açıklanarak hareketin yükselişi anlatılacaktır. Konuyla ilgili yayın ve makaleler araştırılarak bilimsel verilere ulaşılmaya çalışılacaktır.

Konu karşılaştırmalı siyaset ve popülizm kuramı üzerinden ele alınacaktır. Çünkü aşırı sağ, popülist kuramsal bir çerçevedir.

Bu çalışmada; yeni akım aşırı sağ popülist bir parti olan Ulusal Cephe Hareketi'nin ana argümanını oluşturan göçmen ve İslam karşıtı politikasının klasik faşist akımdan farklı olduğu varsayılmıştır. Zira; Ulusal Cephe Hareketine göre, farklı din, dil, ırk ve kültürlerden oluşan bir toplumda bu farklılığı korumak zordur. Bu yüzden farklı din ve kültürden olanlara farklı hak ve görevler tanınmalıdır. Burada anlatılmak istenen, bütün ırkların ve etnik grupların bir arada yaşamasına ve asimilasyonlarına olan karşıtlıktır. Aslında bu bağlamda Ulusal Cephe Partisi tam manasıyla klasik faşist parti kategorisinde değerlendirilmemelidir. Çünkü klasik faşist partilerde ırkçılığın tanımı farklıdır. Onlar ırkçılığı biyolojik farklılık üzerinden değerlendirir; oysa Ulusal Cephe Partisi'nin anlatmak istediği kültürel farklılıktır, yani uluslar ulusal karakterlerini korumalıdır.

Sonuç olarak; Ulusal Cephe Hareketi Jean Marie Le Pen başkanlığında 1972 yılında kurulmuştur, 2011 yılında liderliği Marine Le Pen devralmış, partinin ideolojilerinde birtakım değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin partinin yükselişinde etkili olduğu düşünülmektedir. Çünkü Marine Le Pen liderliği devraldığı babasından daha demokrat ve cumhuriyetçi olarak görülmektedir. Öyle ki babasını 20 Nisan 2015'te kamuoyunda tepki çeken bazı söylemlerinden dolayı partiden ihraç etmiştir. Marine Le Pen ve Ulusal Cephe, aslında hem halk tarafından bazı söylemlerinden ötürü tepki çekiyor hem de göz ardı edilemiyordu. Ulusal Cephe Hareketi, Fransa'da hızla yükselişe geçmişti

ve genel kabul gören görüş; bu yükselişin altında Hareket'in benimsediği popülizm ideolojisinin olduğudur.

BÖLÜM 1. ULUSAL CEPHE HAREKETİ'NİN ÇIKIŞI

1.1.Ulusal Cephe Hareketi'nin Çıkışı: Nedenleri, Siyasal Ortam

Fransa'da aşırı sağcı ya da radikal sağcı örgütlenmenin kurulmasında, Fransız politik tarihinde yaşanan önemli gelişmelerin etkisi oldukça büyüktür. Ulusal Cephe Hareketi kurulduğu 5 Ekim 1972 tarihinden günümüze kırk altı yıldır varlığını sürdürmektedir. Ulusal Cephe'nin bu kırk altı yıllık siyasi serüvenini nasıl tanımlarız? Siyasal, örgütsel ve seçimsel bakış açısına göre bu serüveni dört aşamada açıklayabiliriz.

Bunlardan ilki 1983 yılında dreux'de gerçekleştirilen seçimlerde hareketin kazandığı ilk siyasi ve medyatik başarı olan belediye seçimleridir. Bu başarı hareketin tanınırlığı açısından oldukça önem arz etmektedir. İkinci aşama ise 1998 Aralık ayındaki *megretist*[1] bölünmesine kadar hareketin siyasal olarak sağlamlaşması, ulusal ve yerel anlamda toplumda yer edinmesi olarak nitelendirilebilir. Üçüncü aşama, Jean Marie Le Pen'in 2002 başkanlık seçimlerindeki başarısına rağmen Hareket'in ciddi derecede zayıflaması olarak açıklanabilir. Hareket'in 2000'li yıllarda siyasi nüfusu oldukça azalmıştır. Son olarak, dördüncü aşamayı Hareket'in, 2011 yılında geçirdiği siyasi dönüşüm olarak aktarabiliriz (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 11)

Ulusal Cephe Hareketi radikalizm ideolojisini benimsemiş küçük grupların birleşmesiyle varlık bulan bir partidir. Aslına bakılırsa Ulusal Cephe Hareketi'ni yoğun iç mücadelelerin sonunda aşırı sağı temsil eden öncül parti olarak düşünürsek bu durum, Hareket açısından ciddi bir başarıdır.

[1] Bruno Mégret taraftarları, ayrıntılı olarak sayfa 46'da açıklanmıştır

Bu yoğun iç mücadelelere değinecek olursak Ulusal Cephe Hareketi'nin Fransız siyasetinde yer edinmeye başlamasında, Vichy Hükümetinin başarısızlığı, *Poujadizm* hareketi ve Jean Louis Tixier Vignancour'un Ulusal Birlik Partisi'nden aday olması gibi faktörlerin etkili olduğunu söyleyebiliriz (Reynié, 2011, s. 464).

Fransa'da yoğun iç mücadelelerin yaşandığı bir dönemde, böylesine bir hareketin doğuşunun, pek de tesadüf olmadığını anlayabiliriz. Tüm bu yaşanan yoğun siyasi dönem, Fransız politik tarihinde kırk altı yıl boyunca etkili olacak olan Ulusal Cephe'nin doğuşunu hızlandırmıştır. Toplumun belli bir bölümü, yaşanan yoğun iç siyasetin ve bu çalkantılı dönemin bir çıkış yolu olarak partiyi görmüştür, zira Ulusal Cephe kurulduğu ilk yıllarda, 1983 tarihinde Dreux'de gerçekleşen belediye seçimlerinde, ilk siyasi başarısını elde etmiştir (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 11).

Fransız halkının Hareket'e ilgi duymasının altında yatan neden; kitlelerin kendilerine bile itiraf edemedikleri karanlık yanlarının Hareket tarafından dile getirilmesidir. Çünkü hareketin kurulduğu ilk yıllarda, ana argümanlarından birini oluşturan yabancı karşıtlığı oldukça fazla kullanılıyor ve halkın belli bir kesimi buna tepkisel olarak oy verme eğiliminde bulunuyordu. Çünkü Ulusal Cephe, toplumun son derece huzursuz olduğu konuları gündeme getirerek, onların dikkatini çekmeye çalışıyordu.

Fransız toplumunun, kurulduğu ilk yıllarda son derece sert ve radikalliğin sınırlarıyla hudutlanmış, aşırı sağ eğilimli bir partiye ilgi duyması, birinci dünya savaşı, iki savaş arası dönem ve ikinci dünya savaşı sırasında ve sonrasında yaşanan, bunalım ve kargaşa döneminin, politika üzerinde yarattığı olumsuz etkilerin bir sonucudur. Bu sebeple, aşırı sağın, geçmişten günümüze geçirdiği değişim ve dönüşümlerin, toplum üzerinde ki etkisini anlamak için Fransız siyasetinde meydana gelen politik olayları incelemek gerekmektedir. Aşırı sağ; yaşanan tarihsel olaylardan edinerek oluşturduğu argümanlarla Fransız toplum yapısı üzerinde, bir algı operasyonu yaratmaya çalışmaktadır. Bu yüzden, özellikle birinci dünya savaşı ve iki savaş arası dönemde vuku bulan hadiseleri incelemek, aşırı sağ eğilimli bir hareket olan Ulusal Cephe'nin çıkışını ve o tarihlerdeki toplum yapısını anlamak açısından çok önemlidir.

1.1.1.Birinci Dünya Savaşında Fransa

O dönemde halkın savaş yenilgilerine karşı ayakta kalma çabası ve askeri kayıpların sonucunda yaşanan siyasi bunalımın, politika üzerinde ciddi etkileri olmuştur (Price, 2005, s. 244). *Union Sacré* denilince adı akıllara gelen Raymond Poincaré Fransa'nın birinci dünya savaşı sırasında Başbakanlığını yapmıştır (J.F.V.Keiger, 1997, s. 193). Poincaré Fransa'nın en genç politikacılarından biridir çünkü henüz 26 yaşındayken milletvekili seçilmiştir (J.F.V.Keiger, 1997, s. 240).

O dönemde bazı sosyalistler Poincaré'yi savaşa girmeyi istemekle suçluyordu (J.F.V.Keiger, 1997, s. 199). Bunun sebebi Poincaré'nin bazı bakanlarıyla birlikte 1914 yılında Fransa'nın güvenlik sorununu öne sürerek, müttefikleri ile birlikte hareket etme kararı alması, aynı zamanda Rusya yanlısı bir dış politika benimsemesiydi. Çünkü ona göre Fransa'nın potansiyel düşmanı Almanya'ydı (Keiger, 1983, s. 123). Halk başlangıçta bu kararı pek hoş karşılamasa bile medyanın da desteğiyle Fransız halkında bir vatanseverlik duygusu ön plana çıktı (Price, 2005, s. 244).

Poincaré ön plana çıkan bu vatanseverlik duygusunu "*Union Sacré" (*kutsal birlik*)* ile kitlelere benimsetmişti. O dönem oldukça popüler olan sosyalist temsilciler ve sağın temsilcileri Poincaré'nin başlattığı "*Union Sacré" 'ninde* etkisiyle birlikte bir fikir ortaklığı oluşturdular. "*Union Sacré"* Almanya'nın irredantist politikasına karşı oluşturulmuş halkın ayakta kalma çabasını pekiştiren bir ittifaktır. Toplumu ve siyasetçileri ortak bir noktada buluşturması nedeniyle politik bir öneme sahiptir. Hükümet'in popüler sağ temsilcilerine göre *"Union Sacré"*; Almanya'nın saldırgan dış politikasına karşı savunma amacıyla oluşturulmuş bir ittifak iken, Hükümet'in sol temsilcilerine göre ise; "*İnsan ve Yurttaş Hakları bildirisinde"* bahsi geçen evrensel değerleri benimseyen bir fikir ortaklığıydı. Sonuç itibariyle; sağ ve solun temsilcileri için her ne kadar farklı anlam taşısa da *"Union Sacré",* tüm toplumu ve siyasetçileri o dönemde birleştirmiştir. Fakat bu fikir birliği ilerleyen dönemlerde etkisini kaybedecektir (Price, 2005, s. 245).

Birinci dünya savaşının ilk yıllarında Alman birliklerinin Fransız birliklerine karşı askeri üstünlüğünün Fransa açısından etkileri oldukça yıpratıcı olacaktır. Kaybedilen Alsace ve Lorraine eyaletlerine 1914-15 yıllarında "*asgari kazanç uğruna kitlesel zayiat taarruz"* taktiğiyle harekete geçilmiş ve sonuç olarak çok sayıda asker kaybı yaşanmıştır (Price, 2005, s. 246).

Bu durum 1911 yılından itibaren genelkurmay başkanı olan General Joffre'un Marne'da alman askerlerinin geri çekilmesini sağlamasıyla düzelmiştir (Jackson, 2003, s. 42). Fakat 1916 yılına gelindiğinde Verdun'da yaşanan askeri kayıplar Joffre'nin yerine Nivelle'in gelmesiyle sonuçlanacaktır (Price, 2005, s. 247). Joffre'nin yerine geçen Nivelle'in de "*Chemin des dames'da*" başarısız olması ordunun dağılmasına yol açmıştır (Price, 2005, s. 248). Bu gelişme üzerine Nivelle'in yerine Petain gelmiştir (Price, 2005, s. 249).

Petain; Fransız aşırı sağı açısından, sahip olduğu ideolojik eğilimler göz önüne alındığında, oldukça önemli bir yere sahiptir. Zira kendisi Alman yanlısı dış politika taraftarıdır. Yaşanan tüm bu askeri gelişmeler Fransa açısından siyasal sonuçlar doğuruyordu. Sosyalist bir grup, hükümetin *Jusqu'a bout* (*sonuna kadar savaş)* konusunda kararlı olmasını şiddetle eleştiriyordu. Savaş döneminde yaşanan kayıplar, politik alanda çekişmelere sebebiyet veriyordu. Nitekim bu çekişmelerin sonunda, sosyalist bakanlar istifa etti ve muhalefet oldular. Bu süreçte radikaller kendi içlerinde kimlik kaybı yaşayarak milliyetçiliği benimsemiştir (Price, 2005, s. 250).

Radikallerin milliyetçilik ideolojisini sahiplenmelerinin, Fransız aşırı sağının doğuşuna ciddi katkıları olduğunu söylemek yanlış olmaz. Çünkü Ulusal Cephe, kurulduğu ilk yıllarda, radikal milliyetçilerden oldukça destek görmüş ve milliyetçilik ideolojisini benimsediğini her zaman hissettirmiştir.

Tüm bu gelişmelerin yanı sıra yaşanan toprak kayıpları, ülkenin önemli ölçüde gelir elde ettiği doğal kaynaklarının düşmana geçmesi, iş gücü ve hammadde kıtlığı ve ordunun ihtiyaç duyduğu askeri giderlerin karşılanamaması gibi güç durumlar ortaya çıkmıştı, bunlarla ilgili hükümet önlem alıyordu fakat yetersiz kalınıyordu (Price, 2005, s. 250-251).

Bahar 1917 yılındaki, General Joffre'un yerine gelen Nivelle'in başlattığı taarruzunda başarısızlıkla sonuçlanması, Paris'te ciddi bir ayaklanma yaşanmasına neden oldu. Üstelik halkın bu başarısızlıktan haberi dahi yoktu. Bu ayaklanma kısa sürede sona erdi. Aslında bu işçi ayaklanmaları savaş karşıtı değildi sadece işçilerin kendi menfaatlerini korumalarına yönelikti (Price, 2005, s. 252-253).

Yapılan protesto gösterileri ittifak devletlerinin yenilgilerini takiben 11 Kasım 1918 yılında imzalanan ateşkes anlaşmasıyla sona ermişti. Halk ateşkes anlaşmasını ve savaşın sona ermesini sevinçle karşılamıştı çünkü devlet siyasal, kültürel ve finansal açıdan oldukça fazla yıpranmıştı (Price, 2005, s. 254). Fransa, savaş süresince toplamda 1.400.000 Fransız vatandaşını kaybetmişti (J.F.V.Keiger, 1997, s. 241).

Birinci dünya savaşı sırasında, Fransa'nın maruz kaldığı ekonomik ve askeri kayıplar, siyasi arenadaki sağ ve sol kesimin çekişmesi, bu çekişmenin sonucunda radikallerin ideolojilerinde değişiklik yaşaması, Fransız toplum yapısında meydana gelen değişikliklerin siyasi eğilimi nasıl şekillendirdiğini anlamak açısından son derece önemlidir.

1.1.2.İki Savaş Arası Dönem

İkinci dünya savaşı başlamadan önce yaşanan iki savaş arası dönem, aslında sadece Fransa için değil, dünya siyasi tarihi açısından da barış dönemi olarak adlandırılabilir. Çünkü Avrupalı devletlerin, savaş sonu bilançoları oldukça ağırdı. Yaşanan insan kaybının yanı sıra, ekonomik ve siyasal sorunlarla da baş etmek zorundaydılar. Bu duruma çözüm bulmaları gerekmekteydi. Bu dönemde yaşanan siyasi, ekonomik ve kültürel olayların Fransız aşırı sağının doğuşunda rol oynadığını söyleyebiliriz.

Bu dönemde ittifak devletleri, yenilgilerinin bir sonucu olarak ağır savaş tazminatları ödemek zorunda kalmışlardı.

Bu gelişmelerin Fransa açısından sonuçlarına bakarsak; Fransa Alsace ve Lorraine bölgesini geri almıştı aynı zamanda Almanya'dan on milyon frank tazminat hakkı elde etmişti (Sander, 2000, s. 32).

İtilaf devletlerinin elde ettiği bu başarı, Fransa'nın kıta Avrupa'sında güç haline gelmiş gibi görünmesini sağlamıştı. Savaşın kazanan taraflarından biri yani Fransa için sonuçları bu açıdan iç açıcı gibi görünüyor olabilir, fakat savaşın birde karanlık yüzünü gösteren pek de iç açıcı olmayan sonuçları vardı; Fransa için en büyük sorunda yaşanan kitlesel insan kayıpları ve ekonomik sonuçlardı. Savaşta Fransa, Almanya ve İngiltere'ye oranla daha fazla asker kaybetmişti. Hayatta kalan askerlerse evlerine bir takım fiziksel eksikliklerle dönmüşlerdi ki bu da onların çalışmalarını engelleyecek düzeydeydi. Ciddi oranda azalan tarımsal ve endüstriyel faaliyetler 1919 yılına gelindiğinde oldukça fazla hissedilmeye başlamıştı (Price, 2005, s. 255).

Fransız toplumunun savaş sonrası dönemde yaşadığı bu sıkıntılar, elbette siyasi arenada da yeni oluşumların ortaya çıkmasını sağlayacaktı.

İlerleyen yıllarda, ekonomik ve demografik alanlarda ilerleme kaydedilmişti fakat 1930'lara gelindiğinde endüstriyel alanda hızla makineleşme ve ilerleme yaşanırken, tarım alanında makineleşme yavaş ilerliyordu. Maliyetler oldukça yüksekti ve çiftçiler borç almak istemiyordu. Muhafazakârlar, o dönemde yaşanan göç dalgalarının işsizliği arttırdığını ileri sürerek bu gelişmeyi eleştiriyorlardı. Tüm bunlar yaşanırken tarımsal verim, savaş öncesi dönemin azda olsa üzerindeydi. Almanya ve İngiltere ile kıyaslandığında, Fransa'daki durum biraz daha iyiydi (Price, 2005, s. 258).

Fransa savaştan galip çıkmıştı lakin yaşanan ekonomik ve demografik zararların Fransa üzerindeki yıkıcı etkisi de azımsanacak gibi değildi (Price, 2005, s. 259).

Savaş sonrası dönemde yaşanan siyasi sonuçlara değinecek olursak; 1919 seçimleri muhafazakâr kesimin galibiyetiyle neticelenmişti. Bu sonuçta; sol kesimin reddettiği, Fransız toplumunun, adaletsiz düzene olan tepkisi etkili olmuştur çünkü sağ kesim, solun aksine, Fransız toplumundaki eşitsiz düzenden oldukça rahatsızdı. Zira çok az sayıda insan üst sınıflara ulaşmayı başarabiliyordu. Burada anlatılmak istenen; Fransız toplumundaki burjuva sınıfına mensup insanların sahip oldukları ve geldikleri aşama ile

diğer insanlar kıyaslandığında, diğer sınıflardan çok az sayıda insan üst kademelere ulaşabiliyordu, bu da toplumda yaşanan eşitsizliğin oldukça açık bir göstergesiydi (Price, 2005, s. 260).

Sosyalist parti o dönemde burjuva partileriyle uzlaşmayı reddetmişti. Reddedilen uzlaşma, sosyalist partinin kendi içinde parçalanmasına ve solda çok büyük kayıpların yaşanmasına yol açmıştı. Yaşanan bu gelişmeler zaten milliyetçiliği benimseyip kimliklerinde büyük değişim yaşayan radikalleri muhafazakârlar ile uzlaşmaya itmişti. Poincaré'nin *Union Sacré'si* yaşanan bu gelişmeler yüzünden sol destekçilerini kaybetmişti. Fakat Sağ kesim siyasetçiler "*Union Sacré'yi*" sürdürmek istiyordu. Siyasal merkez sağ ile yakınlaşıyordu. Yapılan seçimlerin ardından sol parlamentoda 34 sandalye kaybetmiş, radikaller ise merkez sağ ile ittifak yapmayı kabul etmedikleri için hezimete uğramışlardı ve bu seçimden yüzü gülerek çıkan merkez sağ; parlamentoda 450 koltuk kazanmayı başarmıştı (Price, 2005, s. 260-261).Almanya, Fransa için hala bir tehditti (J.F.V.Keiger, 1997, s. 241). Bu yüzden Fransız siyasetinin iki savaş arası dönemde dış politikasını iki önemli konu oluşturuyordu bunlar da birinci dünya savaşı sonrasında imzalanan anlaşmalarca öngörülen savaş tazminatları ve Fransa'nın güvenlik sorunu. Lokarno dönemi bu noktada iki savaş arası dönemde barışı sağlamada tartışmasız en başarılı yılları yaşatmıştır. Örneğin; Fransa güvenlik sorununu Lokarno ile çözüme kavuşturmuştur.

Lokarno anlaşması bir nevi Fransa, Almanya, İngiltere ve Belçika arasında saldırmazlık anlaşmasıdır, ilk etapta Poincaré, saldırgan dış politikası sebebiyle, bu anlaşmayı kabul etmemiştir çünkü 1923 yılında Almanya'nın Ruhr bölgesini işgal etmiştir (Boyce, 1998, s. 53). Fakat Dawes planının olumlu neticelerinin ardından, bu anlaşmayı kabul etmiştir (Sander, 2000, s. 33-34). Bu yumuşama dönemi, ilk defa; bir bütünleşik Avrupa fikrini de beraberinde getirmişti, çünkü Avrupalı devletler hiç olmadıkları kadar birlik ve beraberliğin devam etmesi yönünde hem fikir olmuşlardı.

Yaşanan gelişmelerin politika açısından sonuçları şöyle olmuştur; Fransa'nın Ruhr bölgesini işgali, toplumun belli bir kesiminde sola kayma eğilimini ortaya çıkarmıştır ama bu eğilim uzun sürmemiştir (Price, 2005, s. 261).

Her ne kadar Fransa'da sol hükümet kurulsa da bu hükümetin de yaşadığı mali sorunlar yeniden bir sağa kaymanın yaşanmasına neden olmuştur. Yaşanan bu sağa kayma eğilimi 1926 yılında, Poincaré'nin önderliğinde *Union National (ulusal birlik hükümeti)* hükümetinin kurulmasıyla sonuçlanmıştır. Sağ görüşe sahip milletvekillerinden ve milliyetçilik ideolojisini benimsemiş radikallerden oluşan bu hükümet, mali istikrarsızlık konusunda, Ortodokslarında güvenini almıştı (Price, 2005, s. 263-264). Çünkü *Union National* hükümetinin yegâne amacı Frank'ın değer kaybetmesinin önüne geçmekti. Bu hükümetin de başarılı olduğunu söyleyemeyiz (Price, 2005, s. 270).

Fransa'da bu gelişmeler yaşanırken belki de o sırada çok da önemli gibi görünmese de dünya siyasetini derinden etkileyip, alt üst edecek bir gelişme yaşanmaktaydı ki Hitler, Ocak 1933'te Alman Şansölyesi seçilmişti.

Fransa'da yaşanan siyasi istikrarsızlık ve ekonomik sorunlar toplumun; demokrasi rejiminin Fransa'yı uluslararası arenada zayıflattığını düşünmeye itiyordu (Adamthwaite, 1995, s. 163). Toplum, demokrasi rejiminden uzaklaşmaya otoriter rejimi desteklemeye başlamıştı. Sol kesimin galibiyetleri, demokrasi karşıtı eylemlerin yaşanmasına neden oluyordu.

İki Savaş arası dönemde, aşırı sağ eğilimli parti ve örgütler tükenmekte olan neo-faşist eylemlerin yerini almıştı (Ignazi, 2012, s. 38). Bu oluşumlara;

- Pierre Taittinger önderliğinde 1924 yılında kurulan *Jeunesse Patriot (vatansever gençler),*
- Komünizm ve sosyalizm karşıtı, Fransa'da faşizmin anahtarı olan *Croix de Feu* (Passmore, 1997, s. 208).
- Ve 1928 yılında kurulan *Chemises Vertes (yeşil gömlekliler)*

Örnek olarak verilebilir. Yukarıda belirtilen grupların ortak noktaları demokrasiye karşı otoriter rejimi desteklemeleridir (Price, 2005, s. 271).

Kurulan bu dernek ve örgütlerin Fransız aşırı sağını beslediği çıkarımını yapabiliriz. Zira ulusal Cephe kurulurken üyelerini bu örgüt ve partilerden elde etmiştir.

Fransa'da üçüncü Cumhuriyet'in varlığını sürdürdüğü 1930'larda halkı aşırı sağ görüşe iten ve yabancı düşmanlığını arttıran birtakım hadiseler meydana gelmiştir bunlar;

- 1930-36 yılları arasında meydana gelen ekonomik buhran, tarımsal ve endüstriyel üretimin azalmasıyla ortaya çıkan işsizliğin giderek artması,
- Üçüncü Cumhuriyet'in istikrarsızlığı: 1930'lu yıllarda tam 24 kez kabine değişikliğinin yaşanması,
- Stavisky olayının hükümete sıçraması; Ukraynalı bir Yahudi olan Serge Stavisky, Bayonne Belediyesi Kredi müdürüyken, birkaç milyon frank zimmetine geçirmiş, bunun ardından tutuklanmış fakat dönemin milletvekilleri ve radikallerin desteğiyle serbest bırakılmıştır. Bu olay 1933 yılında basında yer alınca, toplumda Yahudi ve yabancı düşmanlığının artmasının önü açılmıştır. Stavisky daha sonra Chamonix'de ölü olarak bulunmuştur (Price, 2005, s. 272).
- 6 Şubat 1934 yılında meydana gelen protesto gösterileri. Bu gösterinin büyümesinde *Croix de Feu*'nün etkisi oldukça büyüktür (Florin, 1977, s. 233).

Ayrıca Fransa'da, savaş sonrası dönemde yaşanan, politik kargaşanın etkisi küçümsenmemelidir (Jenkins & Millington, 2015, s. 27). Örneğin; Paris valisi Chiappe'nin, aşırı sağ örgütlere karşı ilgi duyması şüphesiyle görevden alınmasını protesto etmek isteyen bazı göstericiler, bir araya gelmiş fakat çıkan arbedenin bilançosu oldukça ağır olmuş, 15 kişi ölmüş 2000'den fazla kişi ise yaralanmıştır. Aslında 6 Şubat 1934 yılında vuku bulan bu hadise, aşırı sağ destekçileri için çok iyi bir malzemeydi; zira basit bir gösteriyken kanlı bir çatışmaya dönüşen bu ayaklanma devletin otoritesine karşı yapıldığı için darbe teşebbüsü olarak adlandırılabilirdi çünkü üçüncü Cumhuriyet'in istikrarsızlaştırılmasını sağlamıştı.

- Mayıs-Haziran aylarında patlak veren grev yaklaşık iki milyon çalışanı etkilemiştir. Bu grev 12.000 fabrikanın 9.000 çalışanı tarafından işgal edilmesi olarak aktarılmıştır. Başlangıçta Taylorlaşmayı ve çalışma koşullarının değişimini reddeden havacılık ve otomobil sektöründe çalışan nitelikli elemanların başlattığı bu grev, mayıs ayının sonlarına doğru daha az nitelikli, vasıfsız ve genellikle sendika bağı olmayan işçilerinde katılımıyla giderek şiddetlenmiştir (Wieviorka, 2013, s. 19-20).

Fransa'da ilk defa siyasetçiler *Union Sacré'nin* ardından bu gelişmeler üzerine ortak bir noktada buluşmuştur. Zira Fransa için büyük bir tehdit unsuru olan faşizm kurulan bu örgütlerle kendisine destekçi elde etmeye başlamıştır. Faşizmin yeniden canlanmasını istemeyen siyasi liderler buna bir çözüm bulmak adına bir araya gelmeye karar vermiştir. Bunun neticesinde Leon Blum önderliğinde *Front Populaire (Halk Cephesi)* kurulmuştur.

İki savaş arası dönemde yaşanan bu gelişmeler, toplum yapısında büyük değişikliklerin yaşanmasına yol açmış ve birinci dünya savaşı sonrası etkisini oldukça yitiren, Fransız aşırı sağının neo-faşist eylemlerle yeniden canlanmasına olanak vermiştir. Bu açıdan bakıldığında, iki savaş arası dönem, bir nevi barış dönemi olarak adlandırılsa da gelişen siyasi olaylar, toplumun bazı kesimlerini, politikaya ve demokrasiye karşı öfke duymaya itmiştir.

1.1.3.Halk Cephesi *(Front Populaire)* ve Leon Blum

Üçüncü Cumhuriyet döneminde meydana gelen bu olaylar hükümetin itibarını zedelemiş fakat aynı zamanda Cumhuriyet'in korunmasını sağlamak amacıyla, yeni bir ittifakın doğuşuna zemin hazırlamıştır. Bu ittifak komünistler, sosyalistler ve radikalleri faşizme karşı bir araya getirmiştir. Sonuç olarak *Front populaire (Halk Cephesi)* kurulmuştur.

Halk Cephesinin kurulmasını kaçınılmaz kılan etken; aşırı sağ bağlamında değerlendirilen, otoriter rejim yanlısı örgüt ve partilerin, birinci dünya savaşı sonrası, her ne kadar etkilerini kaybetseler de yeniden canlanıp kendilerine üye elde etmeyi başarmalarıdır.

Halk Cephesi'nin kurulması, 6 Şubat hadisesinin en önemli sonuçlarından biridir. Halk Cephesi, Cumhuriyeti faşist eylemlerden korumak için kurulmuştur. Çünkü 6 Şubat hadisesini, aşırı sağ akım parti ve örgütler, kendi lehlerine çeviriyor ve halkı bu noktada birleştirmeye çalışıyorlardı. Bu gidişat, Fransız toplumunu derinden etkileyip

değiştirebilirdi bu yüzden Halk Cephesi'nin kurulması kaçınılmazdı. Aşırı sağ örgütlerin eylemleri öylesine ciddiye alınıyordu ki artık komintern dahi, sosyalizm karşıtlığı yerine faşizm karşıtlığını daha ciddiye alıyordu (Price, 2005, s. 274).

Üçüncü Cumhuriyet döneminde ve Fransız siyasi tarihinde faşizme karşı ilk kez bir araya gelen; sosyalistler, komünistler ve radikaller yalnızca bir araya gelmekle kalmamış, Fransa tarihi açısından da bir ilk yaşatmışlardı bu da hükümeti kuran ve Başbakan seçilen Leon Blum'un Yahudi olmasıdır. Halk Cephesi hükümeti birtakım zorluklarla karşı karşıya kalmıştır bunlar; Fransız para biriminin istikrarsızlığı sebebiyle, Fransa Fon Bankasının altın rezervlerinin 50%'sinin erimesi, özellikle orta sınıfın dile getirdiği bir Sovyetleşme korkusu ve 16 Mart 1937 yılında, aşırı sağcı bir parti olan Fransız Sosyal Partisi'nin (*Le Parti Social Français*) Clichy'de organize ettiği toplantıya karşı sol destekçilerinde karşıt bir gösteri gerçekleştirmesi, bu zorluklara bir örnek teşkil etmektedir. Bu gösterinin bilançosu ağırdı; 6 kişi hayatını kaybetmişti ve 200 kişi de yaralanmıştı. Bu durumun sorumlusu olarak; Leon Blum önderliğindeki Halk Cephesi Hükümeti gösteriliyordu. Leon Blum; Fransa'nın ilk sosyalist ve Yahudi kökenli Başbakanıydı ve kurduğu hükümetin yaşadığı sıkıntılar bu duruma çok öfkeli olan aşırı sağ için güzel bir fırsattı. Nitekim Haziran 1936'da muhafazakâr Xavier Vallat, temsilciler meclisinde Leon Blum'u Yahudi olmasından dolayı suçlayıcı ifadelerle kınamıştı (Boiron, 2008, s. 41).

Fransa'da ilk defa Başbakan olan Yahudi kökenli bir lider ve o liderin önderliğinde partinin yaşadığı başarısızlıkların, elbette Fransız toplumu açısından sonuçları pek de olumlu olmamıştır. Nitekim aşırı sağcı gruplar, bu başarısızlıklardan kendi çıkarlarına pay almış ve yaptıkları propagandalarla bunu göstermişlerdir.

Halk Cephesine tekrar gelecek olursak; Leon Blum, tekrar hükümet kurma adına girişimlerde bulunmuş ve radikal lider Edouard Daladier dönemi başlamıştır. Halk cephesi ve Blum'un; Bolşevizm ile beraber komünizmi desteklediği ve bunun da Yahudilerin bir komplosu olduğu görüşü, hızla yayılmaya başlamıştı. Hükümete tepkiler artan oranlarda devam ediyordu öyle ki "*comité secret d'action révolutionnaire" (gizli devrimci eylem)* adında bir örgüt kurulmuştu. Bu örgütün amaçlarından biri hükümete darbe teşebbüsünde bulunmaktı. Bu örgüt aşırıcı bir takım subaydan oluşmaktaydı. Bu örgütün kurulmasının en önemli sonuçlarından birisi de yeni aşırı sağcı partilerin

kurulmasıydı. Aşırı sağ bağlamında o dönemde kurulmuş olan partilerden biri *Parti Populaire Français'dir* (Price, 2005, s. 280). Jacques Doriot tarafından kurulan parti faşizmi benimsemiştir. Komünizm ve sosyalizme karşı ortaya çıkmış olan, Halk Cephesinin seçim zaferiyle, isyan hareketi yükselişe geçen, aşırı sağ yanlısı *Croix de Feu'de,* 1936 yılında *Parti Social Français* adını almıştır (Gabillard, 1983, s. 491).

Bu partiler ve destekçilerinin artışı siyasal ortamda ırka ve dine dayalı antisemitizmi savunan söylemlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Leon Blum'un girişimleriyle başlayan Daladier hükümetinin sonu, 1938 Münih anlaşmasını imzalamasının ardından olmuştu (Boyce, 1998, s. 215). Çünkü Almanya Çekoslavakya'nın geri kalan topraklarını da işgal etmişti (Price, 2005, s. 281). Zaten savaştan bunalan halk bu gidişatın sorumlusu olarak hükümeti görüyordu.

Üçüncü Cumhuriyet rejiminin başarısızlıklarının Fransız siyasi tarihi açısından en önemli sonuçlarından biri; şüphesiz aşırı sağ eğilimli partilerin kurulması olmuştur. Fransa'da bu gelişmeler yaşanırken, Almanya'nın Polonya işgaliyle başlayan ikinci dünya savaşı, tüm hızıyla devam ediyordu.

Fransa'da Reynaud hükümetinin kurulmasıyla, ardı ardına gelen savaş kayıpları hükümet'in Paris'ten, önce Tours'a oradan da Bordeaux'ya taşınmasına sebebiyet vermiştir. Reynaud yeni başbakan yardımcısı olarak Mareşal Petain'i atamıştır. Mareşal Petain ateşkes taraftarıydı, Almanlarla barış yapmak istiyordu ve ilk iş olarak ateşkes talep etti. Paul Reynaud'nun istifa etmesiyle Petain dönemi başlamıştır (Price, 2005, s. 285).

Petain göreve atanır atanmaz ateşkes ilan etmiştir. Ateşkes 25 Haziran'da yürürlüğe girmiştir. Bu ateşkes ile Fransa resmen bölünmüştür. Mareşal Petain'in Fransa'da ki liderliği, Fransız aşırı sağının, toplumda kendisine hatırı sayılır ölçüde yer edinmesinde ve antisemitizm kavramının yaygınlaşmasında önemli bir yere sahiptir. Zira Petain'in kurduğu Vichy rejiminin savunduğu ideolojiler, Petain'in Alman yanlısı dış politikasının bir ürünüdür.

1.1.4.Vichy Hükümeti

Fransa'da ki sağ akım temsilcilerin, ülkenin içinde bulunduğu kötü durumun sorumlusu olarak Halk Cephesini görmesi, Petain'in bir kurtarıcı olarak Fransız politik tarihinde kendisine yer edinmesine olanak sağlamıştır. Ateşkesin ilan edilmesini takiben resmen ikiye bölünen Fransa'da, Mareşal Petain önderliğinde, 1 Temmuz tarihinde, kaplıca kenti Vichy'de, hükümet; sıradan küçük bir otel odasında kurulmuştur (Sweets, 1994, s. 4).

Fransa'da üçüncü cumhuriyet'in hüküm sürdüğü siyasi karmaşanın ve istikrarsızlığın oldukça fazla yaşandığı bir dönemde, Katolik ve vatansever hukukçuların, Yahudilere yönelik yapılan zulümlerde aktif suç ortakları olabileceği ancak bu cumhuriyetin can çekişmesi sonucu ortaya çıkan Vichy hükümeti ile açıklanabilirdi çünkü Vichy, çok iyi bir antisemitik politika hazırlamıştı.

Bu antisemitik politika Fransa'nın ileri dönem siyasi tarihine yön verebilecek niteliktedir. Bu yüzden Fransız politik tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Yahudilerin statülerine ilişkin 3 Ekim 1940 tarihli ilk yasanın yaratıcısı; hukukçu, yargı yetkisinin kontrolü konusunda kayda değer bir kitap sahibi ve siyasal bilimler fakültesinde anayasa profesörlüğü yapmış olan, Raphael Alibart'tır (Boiron, 2008, s. 37).

Raphael Alibart'ın, Mareşal Petain ile tanışması ve yakınlaşması, Jacques Bardoux'nun, devlet reformu teknik komitesi gibi bir dizi düşünce kuruluşunun üyesi olmasıyla olmuştur. Üçüncü cumhuriyet'in son günlerinde Mareşal Petain, Raphael'e başkan yardımcılığı görevini vermeden önce, onu Mayıs 1940 yılında sivil kabine başkanı olarak çağırdı, 12 Temmuz 1940 yılında ise Adalet Bakanı olarak atadı. Mareşal'ın doktoru aynı zamanda özel sekreteri olan Bernard Ménétrel ve zihinsel dengesizliğe yakın olan bu adam Vichy'nin antisemitik politikalarını başlatmasında belirleyici etken olmuşlardır. Fakat her halükârda Raphael Alibart, Vichy'nin ırkçı politikasını şekillendirmenin ayrıcalığına sahipti (Boiron, 2008, s. 39).

Daha bu yasanın yankıları sürerken bir dizi istisnayı içinde barındıran, 3 Ekim 1940 tarihli Yahudileri tanımlayan bir tasarı yayınlandı. Yayınlanan bu tasarı Almanların Yahudi tanımından daha sertti. Bu metne göre büyükanne ve babası üç kuşak Yahudi olanlar, büyükanne ve babası iki kuşak Yahudi olanlar, aynı zamanda eşi Yahudi olanlar "Yahudi" olarak tanımlanıyordu. Bir sonraki gün yabancı Yahudilerin kaderini belirleyen bir gelişme daha yaşandı yayınlanan yasa, valileri Fransa'da ki yabancı Yahudileri (Fransız olmayan) özel kamplarda gözaltına almakla yetkilendirmişti (Boiron, 2008, s. 40). Aslında burada Vichy hükümetinin Fransız Yahudileri korumak için yabancı Yahudileri teslim etmek istediği çıkarımını yapmak tartışmaya açılabilir (Marcou, 1984, s. 213).

Bu yabancı düşmanlığını ciddi oranda arttıran yasa yazarının ideolojik eğilimlerini açıkça gösteriyordu (Boiron, 2008, s. 40). "*Action Français*" 'in siyasi vizyonunu takip eden Raphael Alibart'ın ırkçı inançları Vichy'nin ilk antisemitik yasasıyla yürürlüğe girmişti (Cointet, 1989, s. 54).

Yahudilere ikinci statülerini yine "*Action Français*"'e yakınlığı ile bilinen hukukçu ve Katolik Xavier Vallat vermişti. Xavier Vallat; 29 Mart 1941 yılında Yahudi işleri genel komiserlik görevine atandıktan hemen sonra, Alibart'ın Yahudilere ilişkin statüsünü yeniden oluşturmak için çalışmalarına başladı. Xavier Vallat, 1936 yılına kadar antisemitizm ile anılan biri değildi fakat Fransa'nın ilk Yahudi başbakanı olan Leon Blum ve partisi Halk Cephesi'ni başarısızlıklarından dolayı temsilciler meclisinde, ırkçı ifadeler kullanarak kınamıştı. Vallat şu ifadelere yer vermişti; *"bu eski Gallo-Roman ülkesi bir Yahudi tarafından yönetilecek"* (Boiron,2008). Vallat'nın bu ırkçı eylemi *Action Français* tarafından desteklenmiştir. Vallat'nın gençliğinde *Action Français'*nin günlük metinlerini okuması, onu sosyal Katolikliğe ve tümüyle milliyetçiliğe yöneltmişti.

Vallat 28 Mart 1941 tarihinde göreve gelir gelmez, hemen Yahudi sorununu çözmek için işe koyuldu. Vallat'nın aslında yapmak istediği; Alibart'ın 1940 tarihinde yaratıcısı olduğu yasanın, bir nevi eksikliklerini gidermekti bu amaçla yola çıkmıştı (Boiron, 2008, s. 41). Çıktığı bu yolda yine kendisi gibi hukukçu olan Jacques Estève ve Katolik avukat Félix Colmet-Daage'ın yardımlarıyla, 2 Haziran ile 29 Kasım tarihleri arasında 40 sayfalık "Yahudi sorununa" ilişkin bir tasarı hazırladılar. Yahudilerin statülerine dair hazırlanan bu 2 Haziran 1941 tarihli ikinci yasa tasarısı, Yahudilerin

tanımını yapmakla kalmamış aynı zamanda dini kriterlere de değinmiştir. Bu yasa tasarısı ile Yahudilere bazı meslekler yasaklanmış, bazı mesleklere ise 2%'lik bir sınır getirilmiştir, bu meslekler; Avukat (16 Temmuz 1941), doktor, eczacı (15 Ağustos 1941), mimar (24 Eylül) ve diş hekimliğidir (5 Haziran 1942). Ortaokul ve üniversiteler 21 Haziran 1941 tarihinden itibaren Yahudi öğrencilerin 3 % 'ünü okullarına kabul edebiliyorlardı. Bakanlar kurulunun 21 Temmuz 1941 tarihinde kabul ettiği yasa tasarısının bir diğer amacıda, ulusal ekonomideki tüm Yahudi etkilerini ortadan kaldırmaktı.

Bu yasa Vallat'a Yahudilere ait olan mülklere kayyum atama hakkı vermişti. Bu sayede Yahudilerin mülklerini Yahudi olmayanlara satabilecekler veya alıcı bulunamazsa tasfiye edebileceklerdi. Tüm bunlar yaşanırken, bir sonraki yıl yayımlanan 6 Haziran 1942 tarihli kararname ile Yahudi sanatçılara müzikal, tiyatro ve sinema gibi sanatsal faaliyetler yasaklanmıştı (Boiron, 2008, s. 42).

Fransız siyasetinde ilklerin yaşandığı Vichy Hükümeti dönemine damga vuran bu siyasetçilerin, siyasi eğilimlerini sergiledikleri yasanın, toplumda yabancı düşmanlığı ve antisemitik duyguları uyandırdığını söyleyebiliriz (Fabre, 2001, s. 76). Aslında Vichy hükümeti, Yahudilere karşı antisemitizm politikasını benimseyerek, alman işbirlikçilerinin desteğini almak istemiş ve antisemitizm konusundaki tavrını da buna göre şekillendirmişti. Fakat gelişmeler Vichy hükümetinin istediği gibi olmadı zira Almanya'nın saldırıları son bulmuyor ve işgal giderek artıyordu ve 1942 yılına gelindiğinde Almanya, Fransa'yı tamamen işgal etmişti.

Vichy hükümeti varlığını sürdürüyordu ancak Petain eski popülerliğini kaybetmişti. Mareşal Petain elbette tüm bu politikaları belirlerken yalnız değildi faşistlerden, Alman işbirlikçilerinden ve bazı Fransız yazarlardan destek görüyordu. Vichy hükümeti Almanya'nın Fransa'yı tamamen işgal etmesiyle gücünü ciddi oranda kaybetmiş ve 1944 yılında Almanya'nın Fransa'dan çekilmesi ile varlığı son bulmuştur. Alman işgalini kabul edip Vichy hükümetini kuran Petain'e, o dönemde en büyük muhalefeti yapan bir başka asker Albay Charles de Gaule ise "*kazanana kadar savaş" (jusqu'a bout)* taktiğini benimsemişti (Ç.Özen & A.Akdevelioğlu, 2016, s. 147).

Fakat gelinen noktada Vichy hükümeti kurulmuştu ve bu çekişmeden Petain galip ayrılmıştı. Albay Gaulle ise İngiltere'ye gitmişti (uyar & Korkmaz, 2015, s. 1337). Lakin savaşın sona ermesi ve Vichy hükümeti'nin başarısız olmasıyla Gaulle Fransa'ya geri döndü, Petain ise ömür boyu hapse mahkûm edildi.

1.1.5.*Trente Glorieuses (Otuz Şanlı Yıl)*

Birinci dünya savaşı, iki savaş arası dönem ve ikinci dünya savaşı sırasında ve sonrasında yaşanan bunalım ve kargaşa dönemi Fransa açısından siyasal, kültürel ve ekonomik açıdan, yeniden yapılanma sürecinin başlamasına neden olmuştu.

Üçüncü cumhuriyetin sonunu getiren gelişme; 21 Ekim 1945 tarihinde gerçekleştirilen referandum neticesinde olmuştu. Referandumdan çıkan sonuçla üçüncü cumhuriyet sona ermişti. Dördüncü cumhuriyetin kurulmasına olanak sağlayan bu gelişme sayesinde, Fransız kadınları da ilk defa oy kullanma hakkına sahip olmuşlardı. Siyasi açıdan ise Vichy rejiminin başarısızlıkları toplumda bir sola kayma eğilimini ortaya çıkarmıştı. General de Gaulle 1940 yılındaki başarısızlıkların parlamenter rejimden kaynaklandığına inanıyordu bu yüzden güçlü bir Başkanlık sistemi oluşturulması konusunda ısrar ediyordu (Price, 2005, s. 312).

De Gaulle devlet başkanı olarak seçilmişti ancak 20 Ocak 1946'da askeri bütçe konusunda çıkan bir anlaşmazlık neticesinde istifa etmişti. De Gaulle 16 Haziran 1946'da Bayeux'da yaptığı konuşmada Başkanlık rejimi çağrısı yapmıştı. Lakin gelinen noktada, Fransa'da iki meclisli bir sistem kurulmuştu. Fransız siyasetinin yönünü değiştiren asıl gelişme ise, 1947 yılında başlayan soğuk savaş olmuştu. Çünkü Vichy hükümetinin başarısızlığının ardından başlayan, sola kayma eğilimi, soğuk savaşın başlamasıyla rüzgârın ters yönden esmesini sağlamış, yani solun bölünerek güç kaybetmesine ve sağın kaybettiği gücü toparlamasında rol oynamıştır (Price, 2005, s. 335).

1.1.6. *Poujadizm* Hareketi

O yıllarda yaşanan bir diğer önemli gelişme *Poujadizm* hareketinin doğuşuydu. *Poujadizm* hareketi; Fransa, Saint Céré'de, 1953 yılında kırsal bir bölgede, sıradan bir kırtasiyeci olarak çalışan Pierre Poujade'ın önderliğinde, yaklaşık otuz kadar kişi ile bağımsız küçük esnaflar için verginin çok ağırlaştırmasına ve yönetimin kontrollerine karşı başlattığı küçük bir sendika hareketiydi (Rioux, 1994, s. 222). Fakat bu küçük sendika hareketi, ulusal birlik ve beraberlik ilkeleriyle hızla siyasallaşmış ve 1956 yılındaki seçimlerde *Poujadist* adaylar listelerde kendilerine yer edinmeye bile başlamıştı (Ruhlmann, 2008, s. 223). Seçim kampanyası sırasında Pierre Poujade çok aktif ve kişiselleştirilmiş bir kampanya yürütüyor, *"sortez les sortant*" adı altında ana sloganlarını geliştirerek çok ağır yabancı düşmanlığı benimseyen açıklamalarda bulunuyor ve kendini Fransa'nın ihtiyaç duyduğu kurtarıcı olarak gösteriyordu (Touchard, 1956, s. 33).

Aşırı sağ eğiliminde olan *Poujadizm* hareketi; oylarını yalnızca sağ kanat destekçilerden değil, aynı zamanda diğer seçmenlerden de oy alıp, popülist bir parti olma arzusundaydı (Hoffman & Accords, 1956).

Pierre Poujade'a göre devlet vatansız olanları koruyordu ve küçük esnaflara saldırıyordu, parlamento beceriksizdi ve Fransa çöküşün eşiğindeydi. Beklenenin aksine Pierre Poujade önderliğindeki *Poujadizm* hareketi 1956 yılındaki seçimlerde toplam oyların 11,6%'sını alarak 52 milletvekiline parlamentoda koltuk elde etmişti. En yüksek sonuçlarını düşük ekonomik kalkınmaya sahip kırsal alanlardan kazanan hareket, oylarını özellikle sağ ve merkez sağ seçmenlerinden alıyordu (Brechon, 2012, s. 163).

Pierre Poujade'ın *Poujadizm* hareketi ile Ulusal Cephe Hareketi'nin gelecekteki lideri Jean Marie Le Pen arasında, Fransız siyasetindeki etkileri bakımından oldukça açık benzerliklerin olduğunu söylemek kesinlikle yanlış olmaz. Çünkü Jean Marie Le Pen, 1956 yılında henüz 28 yaşındayken Seine'in *Poujadist* milletvekili seçilmişti. Jean Marie Le Pen *Poujadizm* hareketinin söylemlerinden oldukça etkilenmiştir zira Pierre Poujade'ın seçim kampanyası sırasında vurguladığı ulusal birlik ve beraberlik sloganı, Ulusal Cephe Hareketi'nin ideolojisinin ana argümanlarından birini oluşturmaktadır.

Aslında burada söylenmesi gereken temel hususlardan bir tanesi, Fransız halkının belli bir kesiminin içinde taşımakta olduğu, belki de kendi kendilerine bile itiraf edemedikleri karanlık yönlerinin, bu hareketler tarafından dile getirilmesidir. Bu söylemlerle ortaya çıkan ulusal birlik hissiyatının, oy olarak bu partilere geri döndüğünü anlayabiliriz. Çünkü küçük bir sendika hareketi olarak başlayan *Poujadizmin* hızla, Fransız politik tarihinde kendisine yer edinmesi, ancak bu şekilde açıklanabilir.

1.1.7.Pierre Mendes-France Hükümeti

Dördüncü Cumhuriyet döneminin en belirgin siyasal olayı reform yanlısı Pierre Mendes-France'ın 17 Haziran 1954'te Başbakan olmasıdır. Mendes büyük bir destekle bu konuma ulaşmıştı ayrıca diğer siyasetçilerden oldukça farklıydı. Bu farklı tutumu, kitlelerin dikkatini çekmişti (Price, 2005, s. 343). Her ne kadar büyük bir destekle seçilse de yine sağ kesimin eleştirilerine maruz kalıyordu. Bu sırada önemli bir gelişme daha yaşanmaktaydı Kasım 1954'te Cezayir'de bağımsızlık isteyen *Front de Liberation National, FNL* (milliyetçi ulusal kurtuluş Cephesi) adında bir hareket kurulmuştu (Alexander, Evans, & J.F.V.Keiger, 2002, s. 2). Mendes hükümeti, bu hareketin kurulmasına şiddetle karşı çıkmıştı. İçişleri bakanı, François Mitterand; Cezayir'in bağımsızlığını reddeden bir konuşma yapmıştı (Price, 2005, s. 344). Fakat Cezayir'de yaşanan bağımsızlık mücadelesi Mendes hükümetine olan güveni zedelemişti.

Cezayir'deki savaş, Fransa'da sermaye ve insan gücünü tüketmeye devam ediyordu. Cezayirli başkomutan General Salan, 15 Mayıs'ta başkent Cezayir'de De Gaulle lehine bir konuşma yapmıştır (Price, 2005, s. 349). Bu gelişmeden sonra Fransa'da yeni bir dönem başlamıştır, o da "De Gaulle" dönemidir. De Gaulle şu an Fransa'da halen devam eden beşinci Cumhuriyet'in kurucusudur.

1.1.8.Cezayir'in Bağımsızlığı ve Jean Louis Tixier Vignancour

Charle de Gaulle, Cezayir Fransız taraftarlarının desteğini alarak iktidara gelmişti. Bu gelişmenin ardından, birçok partizan Cezayir'in bağımsızlığını kabul etmişti ancak bazıları Jacques Soustelle ve arkasındakiler Cezayir'in self determinasyon ile kaybına karşı çıkmıştı (Berstein, 1993, s. 28). Bağımsızlık referandumu 1962 yılında yapılmış ve "hayır" oyların sadece 9,3% 'ünü almıştı. Üç yıl sonraki başkanlık seçimlerinin ilk turunda oyların 5,2%'sini alan aşırı sağ eğilimindeki avukat Jean Louis Tixier Vignancour Cezayir'in bağımsızlığını reddediyor bu bağlamda birçok söylemde bulunuyor ve Cezayir'den geri dönenlere karşı Fransa'nın uyguladığı kabul koşullarını ciddi derecede eleştiriyordu. Seçimlerin ikinci turunda Jean Louis Tixier Vignancour, Cezayir dosyasında Cezayir Fransız taraftarlarına ihanetle suçladığı General De Gaulle'e karşı bir strateji geliştirdi ve François Mitterrand'ı destekleyeceğini açıkladı (Brechon, La droite a l'épreuve du Front National, 2012, s. 164).

Jean Louis Tixier Vignancour'un bağlı olduğu *Rassemblement National, RN (Ulusal Birlik Partisi)* faşist bir parti olarak bilinmektedir ve aşırı sağın büyümesinde etkili olan faktörlerden birisidir. Çünkü Vignancour'un Cezayir'in bağımsızlığını reddedip, kendisine destekçi araması ve Fransız halkının milli kimliklerini Cezayir'den geri dönenler yüzünden kaybedeceği endişesi taşıması, antisemitizm ve yabancı karşıtlığı gibi konulardaki söylemleri, aşırı sağın ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır.

Birinci dünya savaşı, iki savaş arası dönem ve ikinci dünya savaşı sırasında ve sonrasında yaşananlar, Fransız siyasetine derin etkiler bırakmıştır. Tüm bu yaşananlar; ikinci dünya savaşı sırasında kurulan Vichy hükümeti ve geliştirdiği antisemitik politika, *poujadizm* hareketi, Cezayir'in bağımsızlığı ve Jean Louis Tixier Vignancour'un *Rassemblement National'den* milletvekili seçilmesi gibi etkenler bir araya geldiğinde, aşırı sağın Fransa'da örgütlenmesi hiç de zor olmamıştır. Nitekim 1972 yılında *Front National, FN* (Ulusal Cephe Hareketi) daha önce 1956 yılında Seine'in *Poujadist* milletvekili olarak seçilmiş olan Jean Marie Le Pen tarafından kurulmuştur. Jean Marie Le Pen'in ideolojilerini oluşturmasında yaşanan bu çalkantılı dönemin etkisi oldukça büyüktür.

1.2.Ulusal Cephenin İlk Yılları: Toplumun İlgisi

Ulusal Cephe Haraketi (*Front National*), 5 Ekim 1972 yılında "Aşırı Sağ Federasyon" şeklinde, radikalizm ideolojisini benimsemiş küçük grupların örgütlenmesiyle Jean Marie Le Pen tarafından kurulmuştur (Reynié, 2011, s. 463). Antisemitik, gerici ve faşizan ideolojilere sıkı sıkıya bağlı olan Ulusal Cephe, Jean Marie Le Pen önderliğinde kurulduğu ilk yıllarda neo-nazi öğrenciler, vichy rejimini destekleyenler, Cezayir Fransız yanlıları, Yahudi düşmanları, poujadizm hareketinin temsilcileri ve yabancı karşıtlığını benimseyenlerden oluşmuştur (Price, 2005, s. 410).

Ulusal Cephe, kurulduğu 1972 yılından beri göç ve göçmen karşıtı konular üzerine yoğunlaşmıştır. Ulusal Cephe, batı Avrupa ülkelerini birleştirmek amacıyla 1951 yılında ilk olarak "*Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu*" (*AKÇT*) adı altında kurulan ardından 1957 Roma anlaşmasıyla "*Avrupa Ekonomik topluluğu*" (*AET*) adını alan, son olarak 1965 füzyon anlaşması ile "*Avrupa Topluluğu*" *(AT)* olan, bu ulus üstü kuruma da şiddetle karşı çıkıyordu. Çünkü *AKÇT* ile devletler dünya tarihinde ilk kez kendi iradeleriyle egemenliklerinin bir kısmını ulus üstü bir kuruma devrediyorlardı (Günuğur, 2014, s. 37).

Bütünleşik Avrupa fikri aşırı sağ akımı benimsemiş bir parti olan Ulusal Cephe için elbette kabul edilemezdi. Ulusal Cephe oluşum sürecinde; Vichy hükümetinin Alman işgal yanlısı politikası sebebiyle, 3 Ekim 1940 tarihinde ilk olarak Raphael Alibart tarafından oluşturulan, sonra da muhafazakâr Xavier Vallat tarafından, 2 Haziran 1941 yılında yayınlanan tasarı ile geliştirilen Fransa'nın ilk antisemitik politikasından da etkilenmiştir. Zira Jean Marie Le Pen'in siyasi kariyerine poujadist bir milletvekili olarak başladığı unutulmamalıdır (Boiron, 2008, s. 37).

Jean Marie Le Pen 1974 yılında yapılan başkanlık seçimlerinde oyların 0,75% 'ini elde etmiş olmasına karşın 1978 genel seçimlerde 0,25% 'i aşamamış, 1979 Avrupa seçimlerinde yer almamıştır (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 18).

De Gaulle tarafından 1981 yılında kurulan beşinci Cumhuriyet'in hükümetin sağ kanadı ile yaşadığı sorunlar, Jean Marie Le Pen için iyi bir fırsattı çünkü o bu durumun

"gerçek sağ'ın" doğuşuna zemin hazırladığına inanıyordu. Hükümetin sol kanadında da sıkıntılar yaşanıyordu ve bu da Ulusal Cephe Hareketi için kurulduğu ilk yıllarda, kendisine Fransız siyasetinde yer edinmesi bakımından olanak sağlıyordu. İşte tam da bu sırada, Jean Marie Le Pen Hükümetin sağ kanadını çekiştirerek sağ muhalefet yapıyor, sol'un, kendi tabiriyle, "yumuşak idealleriyle" alay ediyordu. Bu siyasi oyunlar Ulusal Cephe'nin taban bulmaya başlayıp kitlelerin ilgisini çekmesini sağlamıştı. Ulusal Cephe ilk başarısını 4 Eylül 1983'te Dreux'de gerçekleştirilen seçimlerde kazanmış ve bu başarısı bazı çevrelerde deprem etkisi yaratmıştı. Bu başarının ardından Jean Marie Le Pen, *L'Heure de Verité* (*gerçeğin saati*) adlı televizyon programına katılmış ve katılımcıların 10%'unu etkilemeyi başarmıştı (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 18).

Her ne kadar Jean Marie Le pen kendisini sıradan bir vatandaş ve kahraman olarak lanse etsede, Ulusal Cephe popülist bir partidir. Lakin Jean Marie Le Pen bunu hiçbir zaman kabul etmemiştir.

Jean Marie Le Pen 1984 Avrupa seçimlerinde 11% oy oranına ulaşmıştır. Ulusal Cephe, 1988 Başkanlık seçimlerinde adını 4,3 milyon seçmene duyurmayı başarmış, 14,4% oy oranını elde etmiştir. Yedi yıl sonra Başkanlık seçimlerinde yükselişine devam etmiş 15% oy oranıyla 4,5 milyon seçmene ulaşmıştır. Jean Marie Le Pen, Ulusal Cephe Hareketiyle özdeşleşmişti artık. Medyanın gücünü kullanan, ikinci Dünya Savaşının yerleşmiş inançlarının manipüle edildiği, kendi taraftarları açısından büyük yankılar uyandıran yürekli bir hareketin lideriydi. Fakat medya ile sınırlı politik faaliyet hiçbir yere taşınamazdı ve Ulusal Cephe kritik bir safhadaydı. Ulusal Cephe üyelerinden bazıları strateji değişimine gitmeyi ve sağ ile ittifak yapmayı önermişti. Keza 2002 Başkanlık seçimleri partinin ciddi bir sorunla baş başa olduğunu gözler önüne sermişti (Reynié, 2011, s. 464).

1.3.Ulusal Cephenin Söylemleri ve İddiaları

Jean Marie Le Pen ve Ulusal Cephenin, popülist milliyetçiliğinin temelini geleneksel değerler, ulusalcılık, yabancı düşmanlığı, otoriterizm ve çokuluslulуğa karşıtlık olarak açıklayabiliriz (Yardım, 2017, s. 219,222). Milliyetçi Jean Marie Le Pen ve Partisini en iyi anlatan açıklama ise, aşırı sağın yaralayıcı ideolojileri; Faşizm, Nazizm ve antisemitizmdir (Taguieff, 1986, s. 27).

Ulusal Cephe'nin milliyetçiliğinin altında yatan gizli eğilimi dört alt başlıkta toplayabiliriz: Göçmen karşıtı politika, Ulusal birlik vurgusu, Geleneklere bağlılık ve "*Fransızlar için Fransa*" (Davies,1999) ideolojisi. Fakat Ulusal Cephe'nin ideolojisi, vatanseverlik, yabancı düşmanlığı ve ırkçılık gibi farklı tutumlarla özdeşleşmiştir. Ulusal Cephe Hareketi'nin en öncelikli söylemi ulusun önemini vurgulamaktır. Ulusal Cephe'nin felsefesi "Ben" ve "diğerleri" arasında ki ayrım üzerinde kurulmuştur. Bu felsefeyle "milli direniş", "milli tercih" ve "milli kardeşlik" gibi kavramlar ortaya çıkmıştır. Parti; bölgesel yönetime, özerkliğe ve ayrılma/çekilme taraftarlığına karşıdır. Ulusal Cephe kapalı ulus fikrini benimsemiştir. Bunun sonucunda "kapalı ulus" sağ kanat milliyetçiliği, "açık ulus" sol kanat milliyetçiliği temsil ediyor tartışması ortaya çıkmıştır (Davies, 1999).

Bu sayede Ulusal Cephe kendini ifade etme fırsatı bulmuştur. Ulusal cephe'nin karşı olduğu göç sorununun altında aslında Fransa'ya Kuzey Afrika'dan göç eden Arap ve Müslümanların, Fransızların ulusal kimliklerini bozacağı endişesi yatmaktadır. Zira Ulusal Cephe'nin savunduğu argümanlardan birisi olan ulusal birlik, göçmen sorunuyla asimile olabilirdi. Partinin tartıştığı ana konulardan birisi de budur (Çöpoğlu, 2017, s. 3).

Ulusal Cephe Hareketi'nin bu iddiaları halkın ilgisini çekiyordu çünkü Avrupa bütünleşme sürecinde oluşturulan *Avrupa Topluluğu* 1993 Maastricht Anlaşması ile *Avrupa Birliği* (AB) adını almıştı (Günuğur, 2014, s. 49). Fransa'da yapılan Maastricht referandumu, Ulusal Cephe'nin anti-sosyalist ve maastricht karşıtı en etkili güç olduğunu ortaya çıkarmıştı. Ulusal Cephe o sırada, "hayır" kampanyaları düzenliyordu. Le Pen ve ekibi federal bir Avrupa'nın onların kimliklerine zarar vereceğini savunuyordu. Avrupa

Birliği bütünleşme sürecinde doğu Avrupa'yı da içine almış ve bu ülkelerden batı Avrupa'ya ucuz iş gücü göçü yaşanmış bu da yerli halk için işsizlik sorununu beraberinde getirmiştir. Yalnızca doğu Avrupa'dan gelen göç değil Arap baharı yüzünden savaştan kaçan sivillerde batı Avrupa'ya göç etmiştir. Arap Baharı'nın etkisiyle Orta Doğu ve Kuzey Afrika'dan yaşanan bu göç dalgası zaten artmakta olan İslam karşıtlığıyla beraber ciddi sorunları beraberinde getirmiştir (Çöpoğlu, 2017, s. 5).

Çünkü Avrupalılar yeni gelen bu insanları, kültürleri için bir tehdit olarak görüyor, aşırı sağ akım partilerde bunu dile getirerek insanların dikkatini çekiyordu. Ulusal Cephe medyanın gücünü de akıllıca kullanıyordu; *"üç milyondan fazla göçmen üç milyon işsiz! İlk olarak Fransa ve Fransızlar"* Söylemiyle fikrini savunuyordu (Davies, 1999).

Ulusal Cephe zaten bu durumdan rahatsız olan halkın siyasi eğilimlerini kendi taraflarına çekmek için bu argümanı kullanıyordu. Çoğunluk, Ulusal Cephe'nin iddialarını karanlık bulsada, yine de göz ardı edemiyordu. Ulusal Cephe, bu söylem ve iddialarıyla 1972' den 2012' ye kadar Fransa'da siyasi serüvenine devam etmiş, 2012' de çok ciddi bir atılım yapmıştır. Jean Marie Le Pen 2011 yılında liderliği kızı Marine Le Pen'e devretmişti. Marine Le Pen'in, partinin ideolojilerinde yaptığı değişiklikler, partinin yükselişe geçmesine olanak vermiş, hatta Fransa'da yapılan son başkanlık seçimlerinde, Ulusal Cephe'nin ikinci parti olarak kazanım elde etmesini sağlamıştır.

1.4.Antisemitizm Konusundaki Tavrı

Fransız tarihinin ilk ırkçı yasası, Vichy hükümetinin desteğiyle 3 Ekim 1940 tarihinde, Yahudilerin statülerine ilişkin olarak, öncelikle Raphael Alibart tarafından hazırlanan ardından Xavier Vallat'ın tasarıya yaptığı düzeltme ve eklemelerle oluşturulmuştu (Boiron, 2008, s. 37). Bu utanç verici tasarı yürürlüğe girdiğinde, Fransa ilk ırkçı ve antisemitik yasasına sahip olmuştu. Kapsamı bakımından Yahudilerin statülerine ilişkin oldukça ağır maddeler içeren bu yasa, 1972 yılında Fransız devriminin mirasını reddeden, kökeni 1880'li yıllara kadar uzanan, aşırı sağcı örgüt ve partilerin

devamı niteliğinde kurulan Ulusal Cephe'nin de antisemitik politika yanlısı olmasında etkili olmuştur (Birnbaum, 1990, s. 125).

Fransız toplumunda yabancı düşmanlığı ve antisemitizm ideolojilerinin yaygınlaşmasında, üçüncü cumhuriyetin hüküm sürdüğü yıllarda meydana gelen birtakım hadiselerinde etkisi olmuştur. Bu hadiseler;

- Stavisky olayının hükümete sıçraması
- 6 Şubat hadiseleri
- İşçi ayaklanmaları (Price, 2005, s. 272)
- Leon Blum önderliğinde Halk Cephesi'nin kurulması lakin başarısız olması.

Bu hadiseler elbette medyanın da desteğiyle, toplumun zaten huzursuz olduğu konuların şiddetini artırmıştır. Antisemitizm ile ilgisi ise Serge Stavisky'nin ve Leon Blum'un Yahudi olmasıdır. Bazı muhafazakâr liderler, bu yaşanan olaylara toplumun dikkatini çekmek için bu argümanları çok iyi değerlendirmiştir.

Xavier Vallat'nın Leon Blum'u siyasi başarısızlıklarından ötürü Yahudi olmasını öne sürerek onu temsilciler meclisinde ırkçı ifadelerle kınaması bu duruma örnek olarak verilebilir (Boiron, 2008, s. 41).

Ulusal Cephe güvenlik, işsizlik ve göç konuları üzerine yoğunlaşırken, Bouches du Rhone ekonomik ve sosyal açıdan değerlendirildiğinde Ulusal Cephenin taban bulması bakımından bu üçlemenin simgesi olmuştu (T.Blöss, J.Rouan, & G.Ascaride, 1999, s. 295).

Ulusal Cephe'nin seçim adaylarından Marie-France Stirbois'nın Dreux'de oyların 61,30%'unu alması ve Marie-Oaude Roussel'in Marsilya'da oyların 47,18%'ini elde etmesi, Hareket'in 1989 yılındaki ara seçimlerde beklentileri aşan bir sonuca ulaşmasını sağlamıştı. Yabancı düşmanlığı, göç ve göçmen karşıtlığı ve antisemitizm yanlısı adayların elde ettiği bu başarı, göz ardı edilemezdi. Ulusal Cephe, antisemitik saldırılarını görevde bulunan seçkin politikacıları gayrimeşrulaştırmak ve onlara meydan okumak için bir araç olarak görüyordu yani politik sınıfı "Yahudi lobisi veya Yahudi medyası" olarak lanse ediyordu. Daha açık ifadeyle Yahudi medyası ya da Yahudi devleti tarafından *B'nai B'rith* gibi bir organizasyonla temsil edilen bir iktidar olarak niteliyor farklılaşan bir

politik varoluş biçimi sergiliyordu (Taguieff P. A., 1999, s. 91). Ulusal Cephe savunduğu bu argümanı şu şekilde destekliyordu; eğer sağ eğilimli partiler Ulusal Cephe ile ittifak konusunda ılımlı olmazlarsa bu onların da *B'nai B'rith* tarafından temsil edilen adeta görünmez bir gücün etkisinde kaldıklarını gösterir (Taguieff P. A., 1999, s. 92).

Ulusal Cephe'nin Dreux'de ki seçimlerde ikinci adayı olan Marie-France Stirbois'nın elde ettiği başarıyı Jean Marie Le Pen; Françaois Mitterrand'ın ikinci yedi yıllık döneminin bir dönüm noktası olarak ifade etmişti. Dreux'de ki bu başarı Ulusal Cephe için sembolleşmişti. Ulusal Cephe sosyalistlerin en büyük rakibi olma yolunda ilerliyor ve Jean Marie Le Pen en güvenilir lider rolüne bürünüyordu. Lakin Jean Marie Le Pen'in Yahudiler ve gaz odalarına ilişkin ırkçı söylemleri medyada antisemitik olarak nitelendiriliyordu (Taguieff P. A., 1999, s. 93).

Eylül 1987'de Le Pen verdiği bir demeçte; gaz odalarını göreceli olarak reddediyordu, yani bir taraftan gaz odalarının hiçbir zaman var olmadığını iddia etmediğini söylerken, diğer taraftan bu odaları kendi gözleriyle görmediğini anlatıyordu (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 23).

Antisemitik, ırkçı, faşizan bir parti olan Ulusal Cephe'nin, Dreux'de elde etmiş olduğu başarı irdelenmesi gereken bir husustur.

Ulusal Cephe, göçmen karşıtı yabancı düşmanlığı iddiasını Fransız kimliğinin savunulması tekelinde inşa etmişti ve siyasi antisemitizmi bu bağlamın içinde değerlendirmemişti (Taguieff P. A., 1999, s. 95). Göç ve göçmen karşıtı politikası Ulusal Cephe'nin Dreux'de ki seçimlerde sağ kesimin oylarını almasını sağlamıştı (Brechon, la droite a l'épreuve du Front National, 2012, s. 164).

Sonuç olarak, Ulusal Cephe'nin lideri Jean Marie Le Pen, antisemitik söylemlerini en çok, siyasi sınıfı "Yahudi lobisi" olarak niteleyerek dile getirmiştir, lakin bunu yaparken ikinci dünya savaşının yerleşmiş inançlarını da manipüle ettiğini söylemek kesinlikle yanlış olmaz. Fakat Marine Le pen'in 2012 yılında hareketin liderliğini devralmasıyla, Yahudi karşıtlığı yerini İslam karşıtlığına bırakacaktır. O dönemde var olan yazar ve düşünürlerin, asıl tehlikenin Yahudilerden değil Müslümanlardan geldiğini aktaran yazı ve söylemleri, aşırı sağın temsilcisi ulusal cephe'nin de savını desteklemiştir.

BÖLÜM 2. ULUSAL CEPHE HAREKETİ'NİN TABAN BULMAYA BAŞLAMASI

2.1.Ulusal Cephe Hareketi'nin Taban Bulmaya Başlaması

İkinci dünya savaşının ardından, Fransa'da her ne kadar aşırı sağcı partilere duyulan ilgi azalsa da uluslararası gelişmeler sonucunda meydana gelen hadiseler, aşırı sağ eğilimi canlı tutuyordu. Bu gelişmelerden en önemli olanları 1950 yılında komünizm, modernizim karşıtı, yabancı düşmanı ve otoriter rejim yanlısı olarak *Jeune Nation* adında kurulan örgüt ve yine aynı yıllarda ortaya çıkmış olan Cezayir'in bağımsızlığına karşı çıkan diğer aşırı sağ örgütlerdi (Stockemer, 2017, s. 7). Şüphesiz en önemli olanı 1953 yılında sıradan bir kırtasiyeci olan Pierre Poujade'ın başlattığı ve ismini liderinden alan poujadizm hareketiydi. Başlangıçta vergi yükünün ağırlığına karşı başlatılan bu hareket ardından milli birlik ve kardeşlik kavramlarıyla kitlelere ulaşmayı başarmış ve hızla siyasallaşmıştı (Brechon, La droite a l'épreuve du Front National, 2012, s. 163).

Union de Défense des Commerçants et Artisans (UDCA) adıyla dördüncü cumhuriyet döneminde kurulup, 1956 yılında seçimlere giren bu hareket, oyların 11,6%'sını almayı başarmıştı. Elde ettikleri oy oranı, parlamentoda elli iki milletvekilinin temsiline olanak vermiştir (Touchard, 1956, s. 33).

Pierre Poujade'ın önderliğinde ki UDCA; Cezayir'in bağımsızlığını reddeden, Cezayir Fransız yanlılarını destekliyordu. Cezayir'de yedi yıl boyunca süren bağımsızlık mücadelesi; kurulan bu örgüt ve partilerin desteğiyle, toplumda milliyetçi duyguları hareke geçirerek, aşırı sağın 1960'ların sonuna doğru yeniden canlanmasına olanak sağlamıştı. Cezayir'in bağımsızlığının ardından yaşanan göç dalgaları, Fransa'da Arap karşıtı milliyetçi hislerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştı (Stockemer, 2017, s. 7).

Cezayir Fransız taraftarlarının desteğiyle iktidara gelen Charles De Gaulle, Fransa'da şu an halen devam etmekte olan beşinci cumhuriyetin kurucusudur. Beşinci Cumhuriyetin kurulmasıyla *poujadist* hareket, Fransız siyasetinde ki varlığını

sürdürememiştir. Çünkü bazı partizanların Cezayir'in bağımsızlığını kabul etmesi *poujadistlerin* gücünü azaltmıştır ve siyasi arenadaki varlıklarının devam etmesini güçleştirmiştir (Brechon, la droite a l'épreuve du Front National, 2012, s. 164). Aynı zamanda Charles de Gaule'un aşırı sağa kin duyuyor olması da bu sonu hazırlamıştır (Charlot, 1986, s. 30).

UDCA'nın Seine 'de seçilen Milletvekili Jean Marie Le Pen, *Poujadizmin* azalan gücünü fark edip 1963 yılında "*Comité d'Initative pour une Candidature National"* adıyla bir grup kurup, milliyetçileri bir araya getirip 1965 yılında ki başkanlık seçimlerine karşı muhalefet olmayı amaçlamıştı. Bu amaçla; Jean Marie Le Pen'in kurduğu bu komite; 1936 ve 1956 yıllarında faşist bir parti olarak bilinen, *Rassemblement National*'den milletvekili seçilen Jean-Louis Tixier Vignancour'un başkanlık kampanyasını üstlenmişti. Jean-Marie Le Pen'nin bu tutumu Jean-Louis Tixier Vignancour'un 1964 yılında neo-faşist gençlik hareketi olarak kurulan *Occidant* ve yine benzer bir örgüt olan *Europe* Action gibi örgütlerin desteğini almasını sağlamıştı (Declair, 1999, s. 26). Ne var ki arkasında ki bu örgüt ve partilerin desteğiyle beraber, yürütülen kampanyalara rağmen, Jean Louis Tixier Vignancour, 5 Aralık 1965 yılında ki seçimlerde, oyların 5,2%'sini alabilmiştir (Art, 2011, s. 122). Aşırı sağ eğilimli Jean Louis Tixier Vignancour'un elde etmiş olduğu bu oy oranı, aşırı sağın Fransa'da güçlenmesini olanaksız kılmıştır (Perrineau, 1997, s. 19).

Bu yüzden aşırı sağcı grup ve örgütler, 1960'ların sonlarına doğru küçük gruplar şeklinde varlıklarını sürdürüyorlardı (Declair, 1999, s. 29). Bir grup yazar daha geniş kitlelere hitap etmek, aynı zamanda aşırı sağa yeni bir ideoloji kazandırmak için 1968 yılında *Groupe de Recherche et d'étude pour la Civilisation Européenne* 'i (GRECE) kurdular (Benoist, 1985, s. 32). Bu grubun amacı ikinci dünya savaşı öncesinde, Fransız aşırı sağının benimsediği eşitlik karşıtı ideolojiyi yeniden canlandırmaktı (Declair, 1999, s. 28).

Ulusal Cephe'nin söylemlerinin ilham kaynağının GRECE olduğunu söylemek yanlış olmaz (Dézé, 2012, s. 87). Aşırı sağın yeniden canlanmasına olanak veren, üyeleri genç aktivistlerden oluşan örgütlerinde etkileri küçümsenmemelidir. Bu örgütlerden en geniş çaplı üye sayısına sahip olan *Occident* solcu öğrenci gruplarına karşı düzenlediği şiddetli protesto gösterileri yüzünden 31 Ekim 1968 yılında yasaklandı, bunun

neticesinde de dağıldı (Stockemer, 2017, s. 9). *Occident'*ın dağılması, örgüt üyelerinin yeni arayışlar içerisine girmesine ve aşırı sağ akımda bölünmelere sebebiyet vermiştir, bu bölünmenin neticesinde *Ordre Nouveau* adında aşırı sağ akımı sürdürmeye kararlı başka bir örgüt kurulmuştur.

2.1.1.*Ordre Nouveau (Yeni Düzen)*

Occident örgütünün, 1968 yılında önce yasaklanıp, ardından dağılması neticesinde, gruptan ayrılanlar eylemlerine devam etmek amacıyla başka bir çatı altında birleşmeye karar verdiler. İlk olarak *Groupe Union-Droite* (GUD) adı altında toplandılar, ardından da *Ordre Nouveau* (ON) isimli örgütü kurdular. ON; poujadizm hareketi ve Jean-Louis Tixier Vignancour'un destekçilerinden ayrıca diğer aşırı sağ eğilimli örgütlerin üyelerinden oluşuyordu. ON; kapsam ve ideoloji bakımından kendisinden önceki örgütlerle aynı gibi görünse de, amacı bakımından diğer gruplardan ayrılıyordu çünkü ON; aşırı sağı temsil eden büyük bir parti olmayı arzuluyordu (Kitschelt, 1995, s. 94). ON; siyasi alanda yatırımlar yaparak, aşırı sağın güçlerini bir araya getirmek amacıyla kurulmuştur. ON; ikinci dünya savaşı sonrası, Fransa'da ortaya çıkmış en önemli neo-faşist hareketti (Marcus, 1995, s. 16). ON'nin kurulmasında bir adım olan GUD ise, özellikle Assas'taki, Hukuk okullarında kendisine yer edinmiş bir örgüttü (d'Appollonia, 1996, s. 315).

ON, İtalya'da kurulan aşırı sağcı parti, İtalyan Sosyal Hareketi 'nin (MSI) benimsediği ulusal hak ve çıkarların korunması ideolojisini temel almış ve bu sayede kendisine birçok genç üye edinmişti. Ayrıca ON örgütüne siyasi parti olma yönünde cesaret veren bir diğer gelişme ise, MSI partisinin İtalya'da 1970 yılında yapılan genel seçimlerde 5%'lik bir oy oranına ulaşmasıydı. ON, 1970 yılında Fransa'da ki seçimlerde Paris'te ki on ikinci seçim bölgesinde oyların 3,2%'sini elde etmiş, 1971 yılında yapılan belediye seçimlerinde Paris'te ki oyların 2,6%'sını, Calais'deki oyların ise 22%'sini elde etmişti. Tüm bu gelişmeler ve ON örgütünün ulaştığı bu başarı, Fransa'da aşırı sağı temsil eden bir parti kurmanın zamanının geldiğini göstermişti (Stockemer, 2017, s. 10).

2.1.2.*Front National (Ulusal Cephe Hareketi)*

Eski bir *Occident* üyesi olan François Duprat, ON üyeleri arasında öne çıkan isimlerdendi (Stockemer, 2017, s. 9). Haziran 1971 yılında yayınladığı bildiri ile bir *Front National* (Ulusal Cephe Hareketi) fikrini ortaya atmıştı (Stockemer, 2017, s. 10). Bu bildiriye göre, aşırı sağ ideolojilerine sıkı sıkıya bağlı yani; otoriter rejim yanlısı, yabancı karşıtlığı, antisemitik ve geleneksel değerleri önemseyen, aşırı sağın bu tarihe kadar arkasında durduğu tüm argümanları kapsıyordu (Roussel, 1985, s. 95). ON; Haziran 1972 yılında Ulusal Cephe'nin kuruluşunu öngören ikinci bir kongre düzenledi (Marcus, 1995, s. 17). Haziran ayında Ulusal Cephe; resmi olarak *Front National pour une Unité Française* adıyla kurulmuştur (Stockemer, 2017, s. 10). Partinin bu noktadan sonraki amacı elbette kitlelere hitap etme yeteneğine sahip bir başkan arayışına girmek olmuştur ve bu noktada Roger Holeindre ve François Brigneau'nun tavsiyeleri sonucunda Jean Marie Le Pen Hareketin ilk lideri olmuştur (Art, 2011, s. 123). Parti *Front National* adını 5 Ekim 1972 yılında almıştır (Kitschelt, 1995, s. 94).

Ulusal Cephe kurulduğu ilk yıllarda *poujadistler*, neo faşistler ve De Gaulle karşıtları tarafından destek görüyordu lakin aynı zamanda parti içinde bir iç çatışmada yaşanıyordu. Bu iç çatışmanın nedeni; partinin aşırılık yanlısı milliyetçilerle, daha ılımlı destekçileri arasında kalmasından kaynaklanıyordu. Ulusal Cephe, bu hususa uygun bir strateji geliştirememişti. Öyle ki Ulusal Cephe, 4 Mart 1972 yılında girdiği ilk seçimde 1,32% oranında bir oy alarak başarısız olmuştu. Bu başarısızlığın ardından ON, siyasal arenadan çekilmeyi talep etti. Fakat Le Pen, bunu kabul etmedi. Bu anlaşmazlık, ON örgütü, siyasetten men edilince çözülmüştü. Nisan 1973'te, ON Ulusal Cepheden ayrılmıştı. Ayrıca ON örgütünün eski üyeleri, Le Pen'nin karşısında yer alarak *Parti des Forces Nouvelle* (PFN) adında yeni bir parti kurmuşlardır. PFN ve Ulusal Cephe, aşırı sağı temsil eden partilerdi fakat politik anlamda birbirlerinden farklıydılar zira PFN sağ kanat siyasi partilerle ittifak yapmaya sıcak bakarken Ulusal Cephe böyle bir ittifaka kesinlikle karşıydı (Stockemer, 2017, s. 11). Ulusal Cephe 1974 yılındaki seçimlerde ideolojilerinde birtakım değişiklikler yapmasına karşın oylarını yalnızca 0,62% oranında arttırmıştı. Le Pen, bu gidişatı değiştirmek için diğer aşırı sağ örgütlerden destek alması gerektiğini biliyordu, bu sebeple;

- François Duprat ve Ulusal Devrimci grubu 1974 yılında
- Jean Stirbois ve Dayanışmacı Hareket 1977 yılında

Ulusal Cephe Hareketi'ne katılmışlardır. Bu katılım partinin ideolojilerinde değişikliğe gitmesine sebebiyet vermemiştir. Jean Marie Le Pen önderliğindeki Ulusal Cephe Hareketi; otoriterizm, ırkçılık, militarizm, anti-komünizm, çok ulusluluğa karşıtlık ve antisemitizm ideolojilerini benimsemiştir (Stockemer, 2017, s. 12).

Ulusal Cephe Hareketi, doktrinlerini sağlamlaştırmak adına 1975 yılının ilk aylarında beş komisyon oluşturmuştur, bunlar;

- Milli savunma komitesi
- Seçim komitesi
- Ekonomik ve toplumsal sorunlar komitesi
- Eğitim ve gençlik komitesi
- Aile komitesidir (Camus, 1996, s. 27).

ON örgütünün, Ulusal Cephe'den ayrılmasının ardından, 1978 yılında François Duprat'ın uğradığı bombalı saldırıda hayatını kaybetmesi, partiyi ciddi ölçüde zayıflatabilecek bir gelişmeydi. Çünkü Duprat'ın ölümü; Ulusal Cephe'nin bünyesine dâhil olan Ulusal Devrimci grubun oylarını kaybetmesi anlamına geliyordu. Dahası; Le Pen, Mayıs 1981 yılında yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılması için gereken 500 imzayı toplayamamıştı bu yüzden 1981 Başkanlık seçimlerinde yer almamıştı (Kitschelt, 1995, s. 94). Bu Cumhurbaşkanlığı seçimi, François Mitterrand'ın zaferiyle sonuçlanmıştır. Bu seçimi takiben yapılan yasama seçimlerinde ise Ulusal Cephe, oyların yalnızca 0.17%'sini elde edebilmişti (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 16).

Fransa'da aşırı sağ seçmen yaratma arzusunda olan Ulusal Cephe, kurulduğu 1972 yılından 1981 yılına kadar, dokuz yıl geçmiş olmasına rağmen halen istediği çıkışı yapamamıştır.

Fransa'da 1981 yılında, François Mitterrand ve solun kazandığı bu zafer, sağın uzun süren siyasi egemenlik döneminin ardından, solun büyük umutlarla iktidara gelmesini sağlamıştı (Charlot, 1986, s. 34).

Ulusal Cephe için 1980'lerin başında; bu siyasi hava değişmeye başlamıştı. Sosyalistlerin, 1981 yılında iktidara gelişiyle halkta birtakım huzursuzluklar ortaya çıkmıştı. Ekonomik krizi takiben, sanayinin hızla gerilemesi, göçmenlerin ve yabancıların işsizliğin bir nedeni olarak siyasileştirilmesi, Fransız toplum yapısında anti-göçmenlik ve yabancı karşıtı olgularının gelişmesine zemin hazırlamıştır.

Bu duruma; François Mitterand'ın yetkilerini kullanarak 6200 tutukluyu serbest bırakması örnek olarak verilebilir. Bu rakam Fransa'da tutuklu bulunan mahkûmların 14%'ü demekti. Mitterand'ın almış olduğu bu karar, halk tarafından şaşkınlıkla karşılanmıştı. Toplumda tedirginliğe neden olan diğer bir konu ise polisin rastgele güvenlik kontrolü yapmasını sağlayan iki kanunun iptal edilmesiydi (Stockemer, 2017, s. 13). Bu değişiklikler, Fransa'daki muhafazakâr kesimin kamu güvenliğinin tehlikeye girmesi hususunu öne sürerek, tepki vermelerine neden olmuştur.

Fransız halkının en hassas olduğu konulardan birisi de göç meselesiydi. Mitterrand bu konuda da değişiklikler yapmıştı. Bu da yurda kaçak yollardan giren göçmenlerin sınır dışı edilmesini öngören yasaların hafifletilmesiydi (Stockemer, 2017, s. 14). Şüphesiz aşırı sağın çıkışını hızlandıran etkenlerden biriside göç sorunudur. İngiltere'de 1960'lı yıllarda siyasi bir konu olarak ortaya çıkan göç konusu, Fransa'da 1980'lerde ortaya çıkmıştır (Charlot, 1986, s. 34-35).

Fransız siyasetinde, 1980'lerde artarak devam eden siyasi hoşnutsuzluk medyanın gücünü aktif biçimde kullanan aşırı sağ partiler için bir fırsat olmuştu. Ulusal Cephe'nin benimsediği göç ve göçmen karşıtlığı, ulusal kimliğin korunması, işsizlik gibi konular halkın dikkatini çekiyordu (Uzunçayır, 2014, s. 134). Temmuz 1989'da da PFN partisinden ayrılan birçok önemli üye Ulusal Cephe'ye katılmıştır (Brewaeys, Dahaut, & Tolbiac, 1992, s. 8). Bu katılımında Ulusal Cephe'yi, 80'li yılların sonuna yaklaşırken, güçlendirdiğini söyleyebiliriz.

Faşizm denince akla gelen ilk isimler olan İtalya'da Mussolini ve Almanya'da Hitler, birinci dünya savaşının ardından ortaya çıkmışlardır. İkinci dünya savaşıyla Avrupa'yı yıkıma uğratan bu faşist liderlerden tüm toplumlar nasiplerini almıştır. Nihayetinde Avrupa, faşizmin yeniden canlanmasını engellemek adına, yaşanan iki dünya savaşının ardından ortaya çıkan siyasi, ekonomik ve kültürel meselelere son

vermek amacıyla Avrupa bütünleşmesinin kaçınılmaz olduğu görüşüne varmıştır (Çöpoğlu, 2017, s. 2).

İngiltere'nin ikinci dünya savaşı sırasında başbakanlığını yürüten Winston Churcill, savaşın ardından 1946 yılında İsviçre'nin Zürih kentinde katıldığı bir konferansta; Avrupa'nın daimî barışı için Fransa ve Almanya'nın rekabetlerine son vermek gerektiğini bunun için Avrupa bütünleşmesinin bir zorunluluk olduğunu söylemiştir (Günuğur, 2014, s. 31). Tüm bu tartışma ve söylemlerin sonucunda ilk olarak 1951 yılında AKÇT, sonra 1957 Roma Antlaşmasıyla AET, ardından 1965 yılında füzyon antlaşmasıyla AT adını alan bu topluluk, Avrupa bütünleşmesine giden yolda atılan olumlu adımlar olmuştur (Günuğur, 2014, s. 37).

Ulusal Cephe 1970'li yıllarda, Avrupa karşıtı; "*Fransa'yı Savun*" (Stockemer,2017) ideolojisine ek olarak, göç, güvenlik meselelerine odaklanmıştı fakat o yıllarda bu konular çok popüler değildi (Stockemer, 2017, s. 11).

Toplumun rahatsız olduğu bir diğer konu da 1970'li yılların sonunda başlayıp 1980'lerin başlarına kadar halen devam etmekte olan ekonomik krizdi. Hükümet, çözüm üretmeye çalışsa da işsizlik artmaya devam ediyordu (Stockemer, 2017, s. 14).

Ulusal Cephe bu noktada ulusun tedirgin olduğu konularda aşırılığa kaçan söylemlerini popülist bir mesajla kitlelere ulaştırmayı amaçlamıştır. Fransa'da 1980'li yılların başında yaşanan tüm bu gelişmeler, Ulusal Cephe'nin 4 Eylül 1983 tarihinde Dreux'de gerçekleşen belediye seçimlerinde ilk politik, medyatik ve sembolik başarısını kazanmasında etkili olmuştur (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 11). Paris'in yetmiş kilometre batısında bulunan Dreux; Ulusal Cephe'nin tanınırlığı ve Fransız siyasetinde taban bulmaya başlaması bakımından oldukça önem arz etmektedir (Marcus, 1995, s. 9).

2.2.Kurucu Lider Jean Marie Le Pen

Ulusal Cephe Hareketi'nin kurucusu Jean Marie Le Pen'in radikal ve aşırı sağ eğiliminin kökeninde nelerin olduğunu anlamak açısından, gençlik yıllarına ve siyasi kariyerinin başlangıç noktasında değinmek, böylesine bir hareketin medyatik ve popüler kurucu liderini daha iyi tanımamızı sağlayacaktır.

2.2.1.Gençlik Yılları

Annesi küçük bir çiftçi ailesinden gelen; babası ise balıkçı olan Jean Marie Le Pen, 20 Haziran 1928 yılında *Britany*'de, Trinité-*sur Mer* isimli balıkçı köyünde dünyaya gelmiştir. Jean Marie Le Pen; 12 yaşındayken 1928 yılında, Vammes şehrindeki, *Saint-François Xavier* Cizvit kolejine başlamıştır. Le Pen, henüz 14 yaşındayken; babasının savaşta vefat etmesi üzerine kendisine bir takım hak ve görevler yüklendiğini düşünüyordu ve hatta kendi tabiriyle; babasının savaşta hayatını kaybetmesinin, onu diğer Fransızlardan daha da Fransız olduğunu, hissetmesine neden olmuştu. Le Pen, o dönemde kendini cesur bir genç olarak göstermek adına, Naziler tarafından bulunduğu takdirde ölüm cezası olan, "*evde silah ve mühimmat bulundurma*" (Marcus,1995) yasağına uymadığını iddia ederek, evinde silah ve mühimmat bulundurduğunu söylüyordu. Daha sonra direnişe katılmak için evden kaçtığını açıklamıştır. Le Pen; yalnızca direnişe katılmadığını, ardından *Saint-Marcel*'de ki savaşa da katıldığını bildiriyordu. *Liberation* gazetesinde; 1987 yılında yayınlanan, yerel direniş liderleriyle yapılan röportajlarda, hiç kimsenin Le Pen isimli birini tanımadığını beyan etmesi, Le Pen'in katılımından şüphe duyulmasına yol açmıştır. Savaşın ardından Le Pen, eğitimine kaldığı yerden devam etti ve deniz kariyeri yapma konusunda oldukça istekliydi. Bu isteğin sebebi; Le Pen'in çocukluğunda savaş gemilerinin kartpostallarını biriktirmesi ve savaş gemilerine karşı olan hayranlığıydı (Marcus, 1995, s. 29).

Le Pen'e göre Fransa'yı en iyi simgeleyen sembol; savaş gemilerinin ucunda uçuşan Fransız bayrağıydı. Le Pen, 19 yaşına geldiğinde, Paris'e giderek hukuk okumaya başladı. Üniversitede *Corpo de Droit* hukuk öğrencileri birliğinin başkanı oldu. Le Pen'in komünizm karşıtı görüşleri, üniversite döneminde gelişmeye başlamıştır. Le Pen hukuk eğitiminin ardından paraşüt tabur birliğine katılıp, Hindiçin'e gönüllü olarak savaşmaya gitti. Daha sonra taburuyla birlikte, Tunus'ta ki Fransız birlikleriyle kaldı ve *La Caravelle* askeri gazetesinde çalışmaya başladı. Le Pen'in politik kariyere yönelmesi; Hindiçin'deki deneyimlerinin zaten sahip olduğu komünizm karşıtı görüşlerini kamçılamasıyla ve Cezayir'de başlayan bağımsızlık hareketleri ile olmuştur (Marcus, 1995, s. 30).

2.2.2. Siyasi Kariyeri

Fransa'nın güneybatısında bulunan kırsal bir bölgede 1953 yılında başlangıçta küçük bir sendika hareketi olarak başlayan fakat milli birlik ve kardeşlik ilkeleriyle hızla bir politika halini alan *Poujadizm* hareketi o yıllarda yaşanan çok önemli bir gelişmeydi (Brechon, La droite a l'épreuve du Front National, 2012, s. 163).

Jean Marie Le Pen'in *Poujadizm* hareketinin lideri ile tanışması eski hukuk okulunda ki arkadaşları vasıtasıyla olmuştur. Le Pen; Pierre Poujade'ın, *Poujadizm* hareketi ideolojilerinin, kendi görüşleri ile örtüştüğünü söylemiştir. Pierre Poujade; dördüncü Cumhuriyet rejimine karşıydı ve Cezayir Fransız taraftarıydı. Jean Marie Le Pen, kendi ideolojilerine yakın bulduğu, *Poujadizm* hareketinin 1956 yılında katıldığı seçimlerde yer alarak, meclise girmeyi başardı ve böylece 27 yaşında *poujadist* milletvekili oldu (Marcus, 1995, s. 30).

Charles de Gaulle'un, Cezayir Fransız taraftarlarının desteğini alarak iktidara gelmesi, 1962 yılında yapılan bağımsızlık referandumuyla Cezayir'in bağımsızlığı konusunda hayır oyların sadece 9,3%'ünü almıştı. Cezayir'in bağımsızlığı konusunda Fransa'da ciddi tartışmalar yaşanıyordu (Brechon, la droite a l'épreuve du Front National, 2012, s. 164). Le Pen bu gelişmenin ardından Süveyş operasyonuna

katılmaya karar verdi. Le Pen önce Mısır'da ardından da Cezayir'de görev almıştır. Lakin bu konuda, yani Le Pen'in görevde bulunduğunu iddia ettiği yerlerle ilgili bilgiler, çok açık değildir (Marcus, 1995, s. 31).

Jean Marie Le Pen'in, Nisan 1952'de Cezayir'de görevde bulunduğu sırada, genç bir Cezayirliye işkence ettiğine dair bir polis soruşturması mevcuttur. Bu soruşturmaya göre;

Le Pen; genç Cezayirlinin kulaklarına elektrik teli bağlayıp elektrik şoku vermek suretiyle işkence yapmıştır. İddialar bununla da sınırlı değildir; Le Pen'in, başka Cezayirli insanlara işkence yaptığına dair gazete röportajları da yayınlanmıştır. Le Pen, Cezayir'de ki görevinden gurur duyduğunu belirterek bu iddiaları yalanlamıştır (Marcus, 1995, s. 32).

Jean Marie Le Pen; Jean-Louis Tixier Vignancour'un başkanlık seçimlerinin kampanyasını üstlenmiş ve bu sayede Vignancour'un aşırı sağ eğilimli örgütlerden destek almasını sağlamıştı (Declair, 1999, s. 26). Ulusal Cephe'nin 5 Ekim 1972 tarihinde kurulmasıyla, Jean Marie Le Pen politik kariyerine başlamıştır (Kitschelt, 1995, s. 94). Le Pen'in politik kariyerine başlamasıyla biyografisi sanki bir azizin hayat hikâyesiymiş gibi parti tarafından halka aktarılıyordu örneğin;

- Breton'lu bir balıkçının oğlu olarak dünyaya geldi, Hindiçin ve Cezayir'de gönüllü olarak savaştı, Poujadist milletvekili olarak seçildi, vatansever, komünizm karşıtı ve ulusun potansiyel kurtarıcısı oldu (Marcus, 1995, s. 28).
- Henüz 16 yaşındayken direnme hareketine katıldı, 1951 yılında Hindiçin'de savaştı, 1956 yılında Süveyş'e gitti, 1956-57 yıllarında Cezayir'de savaştı aynı zamanda Paris hukuk fakültesini bitirdi ve avukatlık ruhsatnamesine sahip oldu (Charlot, 1986, s. 34).

Bu ifadeler; Le Pen'i sanki hayatı boyunca çalışması gereken, politik yolculuğu sanki onun çocukluğunu yaşamasına engel olmuş, ilahi bir figür olarak tanımlamıştır. Le Pen'in, bu nüfuzlu konuma yükselmesi; güçlü liderlik vasıflarına, şahsına münhasır hitap gücüne ve politik yeteneğe sahip olmasının bir sonucudur (Marcus, 1995, s. 28).

Ulusal Cephe, yerel ve ulusal örgütlenmesi bakımından, Fransız sağının önceki oluşumlarından farklıdır. Partide alınan kararlar yalnızca Le Pen ve yakın çevresi tarafından alınırdı, bu kararlara itiraz edenler partiden ihraç edilirlerdi (Marcus, 1995, s. 27). Aslına bakılırsa, Ulusal Cephe'nin iç hayatı; Le Pen'in nefret ettiği Leninizmi benimsemiş Fransız komünistlerinin demokratik merkeziyetçiliği ile benzerlikler gösteriyordu. Ulusal Cephe'de, Le Pen'in resimleri ve adı her yerdeydi. Le Pen odaklı; ona saygı ve bağlılık ifade eden bir hayranlık vardı (Marcus, 1995, s. 28).

Jean Marie Le Pen şu an politikadan uzak bir hayat sürmektedir. 20.yüzyılın politik figürlerinin kayıtlarını kapsayan küçük bir kayıt şirketinin sahibidir (Marcus, 1995, s. 33).

2.3.Yabancı Karşıtlığının Artışı

Fransız aşırı sağının destekçileri; post endüstriyel kentsel nüfusun, modernitenin yaşam tarzlarında yaptığı değişiklikleri takiben, yaşanan işsizlik ve durgunluk döneminin de etkisiyle, geleneksel sosyal kimlik yapılarını kaybetmekten endişe edenlerden oluşmaktaydı (Ivaldi, 2005, s. 20).

Toplumun belli bir kesiminin yaşadığı bu sarsıntı, aşırı sağ politikaları savunan partilerin (Ulusal Cephe gibi), ideolojilerinde göç ve göçmen karşıtı argümanları benimsemelerinde oldukça etkili olmuştur. Zira Avrupa'ya 1990'lı yıllarda yaşanan göç dalgaları, Fransız halkının oldukça hoşnutsuz olduğu bir konuydu. Göçün yarattığı en büyük olumsuz etki elbette işsizlikti.

Yabancı karşıtlığının oluşmasına etki eden bir başka konuda; Fransız toplumunun yaşanan göç dalgalarıyla, milli kimliklerinin asimilasyona uğramasından korkmalarıdır. Belki de aşırı sağa oy verme eğiliminin artması, Avrupa ve Fransa'daki politik elitleri bir araya getiren, ulusal dayanışma ve güven anlaşmalarının bozulmasının bir sonucudur.

Yabancı karşıtlığının artmasının bir diğer nedeni, şüphesiz 1980'li yıllarda iktidara gelen Mitterrand'ın Fransa'ya kaçak yollardan giren mültecilerin sınır dışı

edilmesini öngören yasayı uygularken katı bir tutum sergilememesidir (Stockemer, 2017, s. 14). Bu toplumda oldukça tepki çekmiştir. Hatta 1983 yılında Ulusal Cephe'nin, Dreux'de elde ettiği siyasi başarı bunun en çarpıcı örneğidir. Zaten 1980'li yıllar, aşırı sağ eğilimli parti ve örgütlerin yükselişe geçtiği dönemdir.

Fransa'nın ilk antisemitik yasasının, ikinci dünya savaşı sırasında, Almanya'nın, Fransa'yı işgal etmesinin ardından, 1940'lı yıllarda kurulan Vichy hükümeti döneminde yapıldığı unutulmamalıdır. Yaşanan tüm siyasi, ekonomik ve kültürel olaylar Fransa'da yabancı karşıtlığının artmasında önemli rol oynamıştır.

2.4.Yabancı Karşıtlığının Fransa'da Gelişimi

Jean Marie Le Pen, 5 Ekim 1972'de Ulusal Cephe'nin kurulmasıyla, siyasi parti liderlik kariyerine başlamıştı. O yıllarda siyasi elitleri Yahudi lobisi olmakla itham ediyor, çok ağır Yahudi karşıtlığı içeren söylemlerde bulunuyordu. Ayrıca ikinci dünya savaşının yerleşmiş inançlarıyla, kendi tabiriyle alay ediyordu.

Le Pen'in durdurulamaz yükselişi üç temel konuyu da beraberinde getiriyordu bunlar;

- Siyasi kökenler
- Dini kökenler ve
- Sosyal kökenlerdir (Charlot, 1986, s. 39).

Fransa'da 1980'li yıllarda iktidara gelen sol hükümetin aldığı bazı kararların, halk tarafından olumsuz karşılanması, toplumun belli kesiminde Ulusal Cepheye kayma eğilimini beraberinde getirmiştir. Aslında, Fransa'da yabancı karşıtlığının yükselişini üç temel başlık altında inceleyebiliriz bunlar;

- 1981 yılında Fransa Başkanı olarak seçilen, François Mitterrand'ın göç ve göçmen sorunu karşısında aldığı kararlar,
- Ulusal Cephe'nin 1983 yılında Dreux'de elde ettiği ilk politik başarı,

- Avrupa bütünleşmesi yolunda kurulan AT'nin, Avrupa entegrasyon sürecinde doğu Avrupa'yı da içine almayı hedeflemesi. Bu bütünleşme sürecinde, yaşanacak olan göç dalgaları, Fransa'da belli bir kesimin, milli kimlik olarak adlandırdığı kültürlerinin, asimile olması anlamına geliyordu.

Çok önemli başka bir husus, Fransa'ya Kuzey Afrika'dan göç eden Müslümanlarında, halka kültür dejenerasyonu yaşatmalarından endişe duyulmasıdır (Çöpoğlu, 2017, s. 3).

Fransa'da yaşanan tüm bu gelişmeler yabancı karşıtlığının gelişmesine zemin hazırlıyordu. Ulusal Cephe 1984 yılındaki seçimlerde 11,2% oy oranına ulaşarak siyasi arenada kendisine yer edinmeye başlamıştı. Ulusal Cephe, bu tarihten itibaren siyasi arenadaki varlığını sürdürecektir (Delwit, Waele, & Rea, L'extreme droit en France et en Belgique, 1998, s. 14). Aslında 1984 yılında, Ulusal Cephe'nin yapmış olduğu bu atılım, Fransa'da ortaya çıkan, yeni bir oy motivasyonunun göstergesiydi. Dreux'de, 1983 yılında Ulusal Cephenin elde etmiş olduğu oy oranını takiben, 1984 yılındaki seçimlerde de başarısını sürdürmesi, savunduğu göç politikasının bir sonucudur (Mayer, 2002, s. 506). O dönemde, Cumhuriyetçilerin ırkçılık karşıtı politika benimsediğini, Radikallerin ise buna karşıt olarak; ırkçılığa karşı, göçmen karşıtı politikayı savunduğunu söylemekte yarar var (Taguieff P. A., 1999, s. 94).

Fransız halkının belli bir kesiminin sosyalistlerin ırkçılık karşıtı politikası yerine, aşırı sağcıların göçmen karşıtlığı politikasının etkisi altına girmesinin nedeni nedir diye soracak olursak; söz konusu seçmen kitlesinin özelliklerinin incelenmesi, aşırı sağ akım, faşist, ırkçı ve otoriter rejim yanlısı Ulusal Cephe'nin, elde ettiği siyasi başarıyı anlamak açısından oldukça önemlidir.

2.4.1.Ulusal Cephenin Seçmen Kitlesinin Özellikleri

Fransa'da, özellikle ilköğretim eğitim düzeyine sahip, memur ve işçi kesiminin, Ulusal Cepheye oy verme eğilimi göze çarpmaktadır. Aşırı sağ akım partilerin, 1980'lerde yükselişe geçtiği yıllardan itibaren, Ulusal Cephe Hareketi, özellikle 1988 Başkanlık seçimlerinde, en yüksek oy oranını, küçük esnaf ve tüccarlardan elde etmiştir. Yapılan birçok çalışma küçük esnaf, tüccar ve işçilerin düşük eğitim seviyesine sahip olduğunu göstermektedir. Ulusal Cephenin, işsizlik sorunu bulunan kişiler üzerinde de yadsınamaz bir etkisinin olduğunu söyleyebiliriz (Delwit, Waele, & Rea, L'extreme droit en France et en Belgique, 1998, s. 134). Çünkü işsizliğin, düşük eğitim seviyesine sahip kişileri daha fazla etkilediğini anlamak güç değildir.

Ulusal Cephenin 1995 yılındaki Başkanlık seçimlerinde, elde ettiği oy oranının 18%'ini 35 yaş altı, 9%'unu ise 65 yaş civarı seçmen oluşturmaktadır (Delwit, Waele, & Rea, L'extreme droit en France et en Belgique, 1998, s. 34). Ulusal Cephenin seçmen kitlesi, genellikle erkeklerden, Katoliklerden ve herhangi bir dine mensup olmayanlardan oluşmaktadır. Erkekler kadınlara oranla Ulusal Cepheye daha fazla oy vermiştir (Charlot, 1986, s. 40).

Ulusal Cephenin seçmeni; 1984 yılının öncesinde ve sonrasında yapılan seçimlerde, işsizlik, göç, güvensizlik ve ek olarak yolsuzluk konuları üzerine yoğunlaşmıştır (Delwit, Waele, & Rea, L'extreme droit en France et en Belgique, 1998, s. 138). Ulusal Cephenin göçmen karşıtı politikasının, seçmenine ulaştığını buradan anlayabiliyoruz.

Jean Marie Le Pen ve Ulusal Cephe Hareketinin oylarının artmasında etkili olan faktörlerin; hareketin benimsediği göçmen karşıtı politika, bazı bölgelerde göçmen nüfusunun etkin varlığı ve politik dünyaya duyulan memnuniyetsizliğin rolü büyüktür hatta seçmen kitlesinin oy verme eğiliminin altında yatan en büyük etken göç sorunudur, ardından güvensizlik ikinci sıradadır (Delwit, Waele, & Rea, L'extreme droit en France et en Belgique, 1998, s. 138).

Ulusal Cephe'nin önemli bir güç olarak Fransız siyasetinde kendisine yer edinmesi, 20 yıldır Fransız politik tarihinde yaşanan, değişim ve dönüşümlerin bir sonucudur. Harekete oy verme eğiliminde olan toplumun belli bir kesimi; yabancı düşmanlığını benimseyen karakterleri, güvenlik konusundaki aşırıcılık yanlısı düşünceleri, eşitlik ve dayanışma değerlerine karşı duydukları güçlü isteksizlik ve mevcut siyasi düzene karşı besledikleri düşmanlıkla ön plana çıkıyordu. Dine ilişkin ahlaki değerlerin azalması da yabancı karşıtlığının Fransa'da gelişimini hızlandırmıştır. Yaşanan tüm bu gelişmeler, azda olsa ılımlı sağ kesiminde dikkatini çekmiştir.

BÖLÜM 3. ULUSAL CEPHE HAREKETİ'NİN DÖNÜŞÜMÜ VE YÜKSELİŞİ

3.1.Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e Geçiş

Ulusal Cephenin lideri Jean Marie Le Pen partisi tarafından; henüz 16 yaşındayken direnme hareketine katılan, 1951 yılında Hindiçin'de savaşan, 1956 yılında Süveyşe giden, 1956-57 yıllarında Cezayir'de savaşan ve bunları kendi iradesiyle gönüllü olarak yapan, adeta gerçek bir Fransız vatandaşı olarak topluma lanse ediliyordu. Aynı zamanda, Paris hukuk fakültesi mezunu ve avukatlık ruhsatnamesine sahip olan, Fransız halkının yıllardır beklediği kahramanmış gibi kamuoyuna gösteriliyordu (Charlot, 1986, s. 34).

Ulusal Cephe, Jean Marie Le Pen liderliğinde, 1972 yılında kurulmasına rağmen ilk siyasi ve medyatik başarısını 1983 Dreux seçimlerinde elde etmiştir (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 18). Hareket, 1990'ların ikinci yarısında elde ettiği bu popüler gücü deyim yerindeyse altüst edecek bir iç çatışmaya sahne olmuştur. *Ordre Nouveau'nun,* Hareketten ayrılmasının ardından yaşanan bu en büyük bölünme Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e giden süreçte önemli bir gelişme olmuştur (Sainty, 2015, s. 132).

3.1.1. *Megretist* Bölünmesi

Megretist bölünmesiyle sonuçlanan parti içi çatışma, Hareketin lideri Jean Marie Le Pen ve genel temsilci Bruno Mégret arasında yaşanmıştır. Bu tartışmanın sebebiyse; gelecek Avrupa parlamento seçimleri için hazırlanacak olan liste başı sorunsalıdır. Çünkü Jean Marie Le Pen, 1997 yılındaki yasama kampanyaları sırasında aldığı bir ceza yüzünden, 1999 yılında yapılacak seçimlerde adaylıktan men edilmişti. Bir yıl boyunca

siyasetten uzaklaştırılmıştı. Bruno Mégret bu gelişmenin üzerine kendisini Hareketin iki numaralı ismi olarak gösteriyordu. Fakat bu durumu Jean Marie Le Pen kabul etmemişti. Hatta 1998 yılında Toulon Üniversitesinde yaptığı bir konuşmada Ulusal Cephenin Avrupa listelerini hazırlayan ve yürütenin kendisi olduğu aktarıyordu. Ayrıca yirmi beş yıldır partinin başkanlığını yaptığını ve bırakmak için hiçbir nedeninin olmadığını söylüyordu (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 28).

Jean Marie Le Pen yasaklı olduğu için listeyi eşi Jany yayınlamıştı. Bu durumu kabullenemeyen Bruno Mégret, beraberindekilerle birlikte, Aralık ayının başında kongre çağrısında bulundu ve resmen *lepenistler* ve *megretistler* bölünmesini başlattı. *Lepenistler*; hareketin tabanını oluşturan destekçilerden, ulusal büro çalışanlarından ve başkana bağlı kalanlardan oluşurken, *megretistler;* yerel temsilciler ve orta düzey yöneticilerden oluşmaktaydı (Lecoeur, 2003, s. 122). Bu bölünme, Ulusal Cephenin tarihinde ilk kez yaşanmıyordu. Daha önce de *Ordre Nouveau'nun* ayrılmasıyla parti sarsılmıştı fakat bu bölünme, stratejik ve ideolojik olarak sürekli kendisine muhalefet olacak bir gurubun oluşmasına zemin hazırlıyordu (Brechon, Les partis politiques, 1999, s. 46).

3.1.2. *Mouvement National Républicain (Cumhuriyetçi Milli Hareket)*

Bruno Mégret başlattığı bu bölünmeyle beraber kurduğu örgüte, Fransız aşırı sağının en katı gruplarından destek sağlamıştı ve yasal olarak Ulusal Cephe adını kullanabilecekti. Fakat isim konusundaki hukuk savaşını Jean Marie Le Pen kazanmıştır. Bunun üzerine Bruno Mégret partisine, *Mouvement National Républicain* (MNR) adını vermiştir. MNR ve Ulusal Cephe arasındaki ilk siyasi rekabet 1999 Avrupa seçimlerinde olmuştur. MNR için bu ilk seçim çok büyük bir hezimetle sonuçlanmıştır. Ardından MNR'nin 2002 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yinelediği başarısızlık, partinin dağılmasına ve destekçilerini kaybetmesine neden olmuştur (Ivaldi, 2005, s. 24).

3.1.3.Ulusal Cephenin Düşüşü

Ulusal Cephe açısından ise partinin yaşadığı bu bölünme; 40-45.000 olan üye sayısının 20.000'e düşmesine sebebiyet vermiştir (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 30). Ulusal Cephe, 2005 yılında partinin kurucularından, Orange Belediye başkanı Jacques Bombard'ın partiden ayrılmasıyla kan kaybetmiş, Dreux'de 1983 yılında hareketin ilk medyatik ve politik çıkışını yapmasında büyük emeği olan Marie François Stirbois'nın da ölümünden kısa süre önce, partiden uzaklaştırılmasıyla, ciddi oranda güç kaybetmiştir (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 31). Ulusal Cephenin, 2007 Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki performansı, hareketin ciddi bir sorunla baş başa olduğunu gözler önüne sermiştir (Cautres & Muxel, 2009, s. 201-220). Belki de bu başarısızlığın altında Nicolas Sarkozy'nin adaylığının, seçmen kitlesine daha cazip gelmesinin etkisi vardır. Çünkü Jean Marie Le Pen, *lepenist* seçmenin yalnızca 40%'nın oyunu alabilmişti (Perrineau, Le vote de rupture, 2008, s. 220). Ulusal Cephenin oyları azalmıştı ve Nicolas Sarkozy'nin zaferinden sonra yapılan parlamento seçimlerinde, Ulusal Cephe Hareketi seçmeninin yalnızca 22%'sinin oyunu alabilmişti (Perrineau, Le vote de rupture, 2008, s. 213).

3.1.4. Marine Le Pen Dönemi

Jean Marie Le Pen'in önderliğinde 39 yıl boyunca Fransız siyasetinde iyi ya da kötü varlığını sürdüren Ulusal Cephe, bu süre içerisinde 5 kez başkanlık seçimlerinde, en az 10 defada yasama seçimlerinde yer almıştır. Yaşanan tüm bu gelişmelerin ardından, Ulusal Cephe Hareketinin dönüm noktası sayılabilecek 2011 yılı, iki önemli gelişmeye tanıklık etmiştir. Bunlardan ilki; Jean Marie Le pen'in, partinin başkanlığından çekilmesi, ikincisi ise Marine Le Pen ve Bruno Gollnich arasında, parti başkanlığı konusunda yaşanan çekişmedir (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 32).

Lyon üniversitesinde profesörlük yapmış olan Bruno Gollnich, 1983 yılında Ulusal Cephe'ye katılmıştır (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 33). Gollnich, Fransız aşırı sağının tarihini sembolize eden, geleneksel Katolikliğe yakın bir isimdi (Stockemer, 2017, s. 24). Gollnich, Nazilerin toplama kamplarına dair söylemleriyle de göze çarpıyordu; ona göre, toplama kampları ve gaz odalarının varlığı tarihçiler tarafından tartışılmalıydı. Gollnich gaz odaları ve toplama kamplarının var olup olmadığını sorgulamadığını söylüyordu. Bu söylemleri, onun üç ay hapis cezası almasına neden olmuştur. Fakat cezası ertelenerek, 5000 avro para cezası ödemesine hükmedilmiştir. Ayrıca, Lyon üniversitesindeki görevi de beş yıl süreyle durdurulmuştur (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 33).

Marine Le Pen'in parti içerisindeki ilk çıkışı 2002 Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle olmuştur. Her ne kadar, o seçimlerde, Marine Le Pen, istediği başarıyı elde edemese de bu tarihten itibaren Marine Le Pen, Ulusal Cephe'nin önemli figürlerinden biri haline gelmiştir (Boudillon, 2008, s. 79).

Marine Le Pen; Ulusal Cephe'nin 2003 yılında Fransa'nın Nice şehrinde düzenlenen on ikinci kongresinde, merkez komite seçimleri için düşük bir puan elde etmiş olmasına karşın, yönetim kuruluna terfi etmeyi başarmıştır ve babası Jean Marie Le Pen'in, potansiyel halefi olarak görünmeye başlamıştır. Modern bir politik duruşa sahip olan Marine Le Pen, 2007 yılı yasama seçimlerinin, ikinci turuna yükselen tek Ulusal Cephe adayıdır. Gollnich için, Marine Le Pen'in başarısı, ulaşılamaz bir noktadaydı (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 33). Ayrıca Marine Le Pen, 2010 yılındaki parti başkanlığı kampanyası sırasında da Bruno Gollnich'in önüne geçmiştir (Ivaldi, Permanences et évolutions de l'ideologie Frontistes, 2012, s. 97).

Bruno Gollnich ve Marine Le Pen arasındaki liderlik mücadelesini kazanan taraf, Marine Le Pen olmuştur. Marine Le Pen'in 2003 yılındaki parti kongresinde elde ettiği düşük oya rağmen, başkanlık seçimlerini kazanması Hareket içindeki, *"Marine"* taraftarlarının çoğunlukta olduğunu göstermektedir (Ivaldi, Permanences et évolutions de l'ideologie Frontistes, 2012, s. 96).

Marine Le Pen'in Ulusal Cephe'nin başkanlığına seçilmesi ve 2011 yılında partinin kanton seçimlerinde elde ettiği başarı, aynı döneme denk gelmiştir (Delwit, Les étapes de Front National (1972-2011), 2012, s. 34).

Ulusal Cephe, 2002 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ikinci tura kalmış fakat ikinci turda başarısız bir sonuç elde etmiştir. Bu yüzden Marine Le Pen, eski aşırı sağcı örgüt ve partilerin, Ulusal Cephe üzerinde yarattığı algının değiştirilmesi gerekliliğine dikkat çekmiştir. Hareketin benimsediği kalıcı ideolojilerin yenilenmesi, siyasi arenada kabullendirmesi zor olsa da tartışmaya açılabilecek bir konudur.

Geçmişte Jean Marie Le Pen'in Yahudi soykırımına karşı kullandığı ifadeler ve partinin otoriterizm, çok ulusluluğa karşıtlık, ırkçılık, göç ve göçmen karşıtlığı ideolojilerinin üzerine kurulduğu göz önüne alındığında, Marine Le Pen'in bu yaklaşımlardan kısmen uzaklaşma kararı, politik açıdan güç gibi görünmektedir.

Marine Le Pen 2008 ve 2009 yılları arasında babasından farklı olarak bu konularla ön plana çıkmıştır. Ayrıca Marine Le Pen, Şubat 2011'de *Le Figaro* gazetesine verdiği bir demeçte; herkesin, toplama kamplarında, hangi koşullar altında, ne yapıldığını bildiğini iddia ederek, toplama kamplarında Yahudilere karşı yapılanları barbarlık olarak adlandırmıştır (Ivaldi, Permanences et évolutions de l'ideologie Frontistes, 2012, s. 97).

Marine Le Pen bu söylemleriyle toplumun belli bir kesiminin ve parti içindeki Marine destekçilerinin ilgisini çekmiştir. Hareket'in, 2002 başkanlık seçimlerinde başarısız olması, parti içinde de birtakım değişiklikler yapılmasının zamanının geldiğini göstermiştir. Çünkü hareketin Jean Marie Le Pen'den sonra sona ereceği düşüncesi hâkim olmaya başlamıştı. Böyle bir ortamda, Jean Marie Le Pen'in kızı Marine Le Pen'in iddiaları, parti içinde öne çıkmasını sağlamıştır (Reynié, 2011, s. 466).

Marine Le Pen, başkanlığı devraldıktan sonra, öncelikle partinin medyadaki imajını düzeltmek için çalışmalarına başlamıştır. Partinin, babasının liderliğindeki ırkçı, faşist, antisemitik ve yabancı karşıtlığı ideolojilerini kapsayan görüntüsünü değiştirmek istemiştir. Marine Le Pen'in asıl yapmak istediği partiyi iktidara getirebilmektir. Bu eski ideolojileri geliştirmek yerine partiyi dönüşüme götürmeyi istemektedir (Igounet, 2014, s. 19).

Mart 2011'de kantonlardan birinde kazanan bir başkanın, nazi selamını verdiği bir fotoğrafın medyada yer alması üzerine, Ulusal Cephe hareketinin başkanı seçilen Marine Le Pen, çok sert ifadelerle bu durumu eleştirmiş ve bu tür davranışların parti tarafından asla kabul edilmediğini kamuoyuna bildirmiştir (Ivaldi, Permanences et évolutions de l'ideologie Frontistes, 2012, s. 97).

Marine Le Pen, ayrıca Ulusal Cephenin babasının başkanlığında benimsediği, göçmenlerin üstü kapalı olarak kınanması veya damgalanması politikasını, Müslümanların ve İslam dininin kültürlerini yozlaştırması olarak değiştirip, bu konunun önemini vurgulamıştır (Örmeci, 2017, s. 75). Marine Le Pen'in bu iddiası klasik sol seçmeninde ilgisini çekebilecek niteliktedir (Bouvet, 2011, s. 140-141).

Marine Le Pen ile Ulusal Cephe Hareketi, 2012 ylındaki seçimlerde 6,3 milyon seçmene ulaşırken, 2014 yılındaki seçimlerde 4,7 milyon seçmene ulaşarak hareketin yükselişe geçmesine olanak vermiştir. Son seçimlerdeki bu başarı, her dört seçmenden birinin Ulusal Cepheye oy verdiğini göstermektedir (Maler & Salingue, 2014, s. 102).

3.2. Genel Siyasal Sosyal ve Ekonomik Şartlardaki Değişiklikler

Fransa'da 1980'li yıllarda ilk popüler çıkışını yapan Ulusal Cephe hareketi, Avrupa'da yükselme trendi içinde olan aşırı sağ akım partiler için referans teşkil etmiştir. Ulusal Cephe, 1984 Avrupa seçimlerinde elde ettiği 9,8% oy oranını, 2007 seçimlerine kadar korumuştur. Aşırı sağ eğilimli bir parti olan Ulusal Cephenin, uluslararası arenada ve kamusal alanda elde etmiş olduğu bu başarıyı, Avrupa'da aşırı sağ akımı temsil eden hiçbir parti elde edememiştir. Ulusal Cephenin Fransız parti sistemi içerisinde elde ettiği bu oy oranı, sürdürülebilir bir siyasal bozulmaya işaret ediyor demek, yanlış olmaz (Ignazi, Le Front National et les autres: influence et évolutions, 2012, s. 37).

Bu yüzden, aşırı sağ partilerin 1980'li yıllardaki yükselişini takiben, politik olarak incelenmesi 1990'ları işaret etmektedir. Bir parti; baskın ve orta akım seçmenden ve merkezden uzaklaştığında "aşırı" kavramı içinde değerlendirilir. "Sağ" kavramının

tanımı ise, liberal, demokratik rejimlerin temel düşünce ve değerlerini tartışma konusu yapan; inançlar, dünya kavramları, politik duruş ve tutumlardan sağlanır (Backes, 2001, s. 13-30). Ulusal cephe bu bağlamda aşırı sağ kategorisine giren bir partidir.

Liderliği Ocak 2011 yılında devraldığından bu yana Marine Le Pen, 2012 Cumhurbaşkanlığı seçimleri için seçmen kitlesini arttırmayı başarmıştı. Kasım 2010'da 13%'ü geçerek, Mayıs 2011'de 20% oy oranına ulaşmıştı. Nicolas Sarkozy'nin seçmenini geçtiği zamanlar dahi olmuştur. Marine Le Pen partinin seçmen kitlesini arttırmak adına birtakım girişimlerde bulunmuştur, bunlar;

- Hareketin yüz kızartıcı aşırı sağ etiketini kaldırmak ve
- Hollanda Özgürlük Partisinin (PVV) popülist oluşum modeli tekelinde büyük bir halk partisi oluşturmak (Mayer, De Jean Marie a Marine Le Pen: l'électorat du Front National a-t-il changé?, 2012, s. 143).

Marine le Pen, kurulduğu 1972 yılından itibaren, yalnızca belli bir kesime ve daha çok erkek nüfusa hitap eden bir partinin, seçmenini gençleştirip aynı zamanda kadınların dikkatini çekebilecek mi? Bu sorunun cevabı için, Fransız toplumunun içinde bulunduğu siyasal, sosyal ve ekonomik durumun incelenmesi gerekliliğine dikkat çekilmelidir.

3.2.1.*Lepenistlerin* Politik Konumu

Yapılan anketlere göre, önceki seçimlerde olduğu gibi 2012 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de Ulusal Cephe için oy kullanacak seçmen sağ eğilimlidir. Ulusal Cephenin adayı, sol partileri destekleyenlerin azda olsa ilgisini çekmiştir fakat yine de sol *Lepenistler* azınlık olarak kalmıştır. Marine Le Pen'in, 2012 yılında elde ettiği oyların 79%'u sağ seçmenden oluşurken, bu oy oranının içinden 31%'i aşırı sağ seçmenden oluşmuştur (Mayer, L'Electorat Marine Le Pen: un air de famille, 2012, s. 1).

3.2.2.*Lepenistlerin* Etnik Merkezci ve Otoriter Dünya Görüşü

Ulusal Cephe, göç sorununun toplumda yarattığı güvensizlik algısının üzerine giderek, etnik merkezci bir vizyon benimsemiştir. Bu vizyonu, onu diğer aşırı sağ akım partilerden ayırmaktadır. Fakat Fransız toplumu, daha açık ve hoşgörülü küresel bir toplum olma yolunda evrimleşmiştir. Ulusal Cephe ise, topraklarında çok fazla göçmen bulunduğundan, ölüm cezasının tekrar tahsis edilmesi gerekliliğine dikkat çekmiştir. Ölüm cezası ve göç sorunsalı üzerine yapılan önceki anketlerde, ortalama puan 30-40 civarındayken, 2012 yılına gelindiğinde bu puan 38-40 oranına ulaşmıştır. *Lepenist* seçmenler, yabancıların oy kullanma hakkına şiddetle karşı çıkmaktadırlar. Aynı zamanda aile üyelerinden biri suç işlemiş ise, o ailenin devletten aldığı yardım ödeneklerinin de kaldırılmasını talep etmektedirler. Bu otoriter ve dışlayıcı görüşleri onları diğer seçmenlerden ayırmaktadır. Ahlak ve cinsellik konularında ortalama bir Fransız vatandaşı anlayışına sahiptirler. Örneğin; bu seçmenlerin 53%'ü, homoseksüellerin evlat edinme hakkını desteklemektedir (Mayer, L'Electorat Marine Le Pen: un air de famille, 2012, s. 3).

3.2.3.Ekonomik Görüş

Lepenistler; önceki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, şirketlerin ortak pazardaki rolü konusunda, sol seçmene kıyasla daha az devlet müdahalesini öngörüyordu. Liberalizm konusunda ise Bayrou ve Sarkozy'nin seçmenine kıyasla, daha az liberaldirler. *Lepenistler'in* ekonomik alandaki kaygısı ise küreselleşme ile ilgilidir. Küreselleşmeye olan bu karşıtlık, 1992 yılında yapılan, *Maasricht* anlaşmasıyla ilgili olabilir. Çünkü Fransa'da yapılan referandum, sol ve sağ arasında çok daha belirgin bir bölünmenin gün yüzüne çıkmasını sağlamıştır. Avrupa entegrasyonunu öngören bu anlaşma, Avrupa'nın neoliberal dönüşümünü takiben, bütünleşme sürecinde yaşanabilecek kontrolsüz göç sorunu ve bu sorunun beraberinde ortaya çıkabilecek,

Fransız ulusal kimliğinin bozulması endişesini de beraberinde getirmektedir (Çöpoğlu, 2017, s. 3).

Avrupa anlaşmasının 2005 yılında yapılan referandumu sol ve sağ arasındaki bölünmeyi ortaya çıkardı ve 2008 yılında başlayan ekonomik krizle bu durum iyice belirginleşti. Marine Le Pen Avrupa Birliği karşıtı bir politika benimseyerek, seçmen kitlesini arttırmıştır. Buradan hareketle, Ulusal Cephenin küreselleşme karşıtı olduğunu da aktarabiliriz. Zira küreselleşmeye karşı duyulan güvensizlik hissiyatı, Marine Le Pen seçmeninin dörtte üçünü oluşturuyordu (Mayer, L'Electorat Marine Le Pen: un air de famille, 2012, s. 4).

Ulusal Cepheye oy verme eğiliminde bulunan kesimin, en çok göç ve göçmen karşıtı politikayı benimseyenlerden, aynı zamanda Avrupa Birliği'nden Fransa'nın ayrılması gerektiğine inananlardan, oluştuğunu söyleyebiliriz. Bununla birlikte Ulusal Cephenin devlet müdahalesi konusunda belirlediği ekonomik politikanın ise bu konuların gölgesinde kaldığını aktarabiliriz. Marine Le Pen, toplumun her kesiminden destek bulmuş olmasına rağmen, destekçilerinin sosyolojik profili, babası Jean Marie Le Pen'in seçmen kitlesi ile bazı ortak ve sabit özellikleri içerisinde barındırıyordu. Jean Marie Le Pen'in, ilköğretim eğitim düzeyine sahip kesimden oy aldığını göz önünde bulundurursak, Fransız seçmeninin eğitim düzeyi yükseldikçe, Marine Le Pen'e oy verme olasılığının azalacağı, varsayımına ulaşabiliriz. Nitekim 2012 sonuçları, Marine Le Pen'in yüksek öğrenim mezunlarından oy elde edemediğini göstermiştir. Ayrıca öğretmen, öğrenci, bilim, sanat ve eğlence alanındaki meslek gruplarından da en düşük oy oranını elde etmiştir. Buna karşılık Marine Le Pen lehine oy kullanan, oldukça azınlıkta entelektüel ve sofistike bir grubun varlığı da söz konusudur (Mayer, Ces Français qui vote Le Pen, 2002, s. 84-86).

Ulusal Cephe'nin 2011 yılında yaptığı başkan değişikliğinin ardından, seçmen kitlesi ve elde ettiği oy oranı çok fazla değişmemiştir. Bu açıdan Fransız toplumunun aşırı sağ akıma olan siyasal, sosyal ve ekonomik bakışının değişmediği açıkça belli olmaktadır. Lakin buna karşılık Marine Le Pen'in partinin ideolojik eğilimlerinde yaptığı değişikliklerin, partinin oylarını arttırdığı da bir gerçektir.

3.3. Ulusal Cephe Hareketinin Dönüşümü

Ulusal Cephe'nin, 2007 yılı Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki başarısızlığı hareketin sonunun geldiğini düşündürse de 2011 yılındaki parti başkanlığı seçimlerinde Marine Le Pen döneminin başlamasıyla, Hareket derin bir dönüşüm sürecine girmiştir. Marine Le Pen, daha sistematik, programlı ve iddialı çalışarak, Fransız aşırı sağının belirleyici kesiminin dikkatini çekmeyi amaçlamaktadır.

Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e giden süreçte, hareketin geçirdiği dönüşümü üç konu başlığı altında inceleyebiliriz;

- İlk Ulusal Cephe: Radikalizm
- İkinci Ulusal Cephe: *Lepenist'lerin* düşüşü
- Üçüncü Ulusal Cephe: Popülizm (Reynié, 2011, s. 463-470)

3.3.1.İlk Ulusal Cephe: Radikalizm

Komünizm karşıtı aşırı sağ eğilimli *Occident* grubunun, 31 Ekim 1968 yılında dağılması, *Ordre Nouveau* örgütünün kurulmasına olanak vermiştir. ON'de, aşırı sağı temsil eden güçlü bir Hareket yaratma arzusu ile Ekim 1972'de Ulusal Cephenin, Jean Marie Le Pen başkanlığında kurulmasını sağlamıştır (Kitschelt, 1995, s. 94).

Sömürge imparatorluklarının sona erdiği savaş sonrası dönemde, Fransızlar demokrasiye ve Avrupa'nın yeniden inşasına odaklanmıştı. Fransa *Trente Glorieuses* dönemini yaşarken ve komünizmde popülerliğini yitirmişken, Ulusal Cepheye bu dönemde yer açılamazdı (Andolfatto, 2011, s. 617-636).

Ulusal Cephenin bu durgunluğu 1983 yılında Dreux'de elde edilen seçim başarısıyla son bulmuştu. Hareket ilk ciddi çıkışını yapmıştı. Jean Marie Le Pen 1988 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde adını 4,5 milyon seçmene duyurmayı başarmış, 14,3% oranında oy elde etmişti. Yükselişine devam eden hareket, 1995 Cumhurbaşkanlığı

seçimlerinde oylarını 15%'e çıkarmıştı. Ulusal Cephe yükselişine devam ederken, giderek artan sayıda insan Harekete ilgi duymaya başlıyordu. Komünist ve sosyalist seçmenlerde dahil çok sayıda seçmen, Ulusal Cephe adayları için oy kullanıyordu (Sirinelli, 1995, s. 501).

3.3.2.İkinci Ulusal Cephe: *Lepenistlerin* Düşüşü

Ulusal Cephe için her şey yolunda gidiyor gibi görünse de Fransız seçim sisteminden kaynaklı sıkıntılar ortaya çıkmıştı. Çoğunluk oyunu gerektiren bir seçim sisteminde, Ulusal Cephe'nin ittifaksız bir geleceği olamazdı. Fakat Jean Marie Le Pen, İttifak karşıtı bir politika benimsemişti. Parti tüm bunların üzerine geçirdiği *megretist* bölünmesiyle ikinci bir darbe daha almıştı. *Megretist* bölünmesinin ardından kurulan MNR, girdiği seçimlerde istediği başarıya ulaşamamıştır. Jean Marie Le Pen ise 2002 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ikinci tura yükselmiş lakin ikinci turda yenilgiye uğramıştır. En çok 2007 yılında yapılan seçimlerde alınan sonuçlar partinin ciddi bir sorunla baş başa olduğunu gözler önüne sermiştir. Bu yenilgilerin sebebi belki de Jean Marie Le Pen'in gerçek bir strateji geliştirememesidir (Reynié, 2011, s. 466).

3.3.3.Üçüncü Ulusal Cephe: Popülizm

Ulusal Cephenin, 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde, önceki seçimlere kıyasla 15% civarında olan oy oranının 10,7%'lere gerilemesi, partinin Jean Marie Le Pen'in ardından sona ereceği görüşünün yaygınlaşmasına sebep olmuştur (Reynié, 2011, s. 467). Parti yok olmanın aksine Marine Le Pen ile dönüşüm geçirmiştir.

Le Pen soyadı, Hareket içinde sürekliliğinin devamı gibi görünse de, aslında bu başkan değişikliği bir kırılma noktasıdır. Zira, Jean Marie Le Pen'in hep reddettiği, Avrupa'nın neredeyse bütün ülkelerinde gözlemlenen politik fenomen "popülizm",

Marine Le Pen ile partinin ideolojilerine eklenmişti (Reynié, Populisme: La pente fatale, 2011, s. 120).

Marine Le Pen ile basit ve salt ırkçılık yerini, İslam'a ve göçmenlere karşıtlığa bırakmıştı ve bu karşıtlık aşırı sağcı düşüncenin merkez noktası haline gelmişti. Ayrıca Marine Le Pen, basın yayın özgürlüğü, kadın erkek eşitliği ve laiklik gibi konulara yönelmişti. Aynı zamanda gazetecileri ve entelektüelleri savunan bir politika geliştirmişti. Marine Le Pen "Nazi" kelimesini kullanan ilk Ulusal Cephe temsilcisi olarak, politik ve medyatik sınıfları aşkına çevirmişti. Marine Le Pen doktrinlere ve ideolojilere sıkı sıkıya bağlı, antisemitik, gerici ve faşizan aşırı sağ hareketi, başka bir yöne çevirmek üzereydi.

3.3.3.1.Etnik Sosyalizm

Etnik-sosyalizm hareketinin ilk simgesel eylemi; 11 Eylül 2011'de Nice'te, Marine Le Pen tarafından yapılan konuşma ile gerçekleşmiştir. Marine Le Pen; komünist partinin popülerliğini yitirmesi ve sosyalist partinin de işçi sınıfı ile arasında oluşan boşluğu fırsat bilerek, sosyalizm ve milliyetçilik ilişkisi içerisinde bir program geliştirmiştir. Bu programa göre Marine Le Pen; göçü kınayarak "sosyal modelimiz, kamu hizmetlerimiz ve emeklilik modelimiz" diye adlandırılan, Fransa'nın sosyal kimliğini savunan bir ideolojiden bahsetmektedir (Reynié, Le Tournant Ethno-Socialistes du Front National, 2011, s. 469-470). Marine Le Pen, etno-sosyalizm konusunda Avrupa'nın popülist aşırı sağ partilerini örnek almıştır. Babasının küçük esnaf ve tüccarların çıkarlarını korumak için çıkardığı eski slogan *"France aux Français"* ideolojisini sürdürmek yerine, o Fransız vatandaşlarının çıkarlarını koruma amacı güden, ulusal dayanışma taraftarıydı. Babası gibi o da ülkelerinde yaşayan azınlıkların onların faydası için çalışması gerekliliğine vurgu yapıyordu. Kamu borçlarının sebeplerini; Avrupa birliği, göç dalgaları, vergi açıkları ve kaçakçılık olarak sıralıyordu (Reynié, Le Tournant Ethno-Socialistes du Front National, 2011, s. 470).

Marine Le Pen'den önce, Sosyalizm ve milliyetçiğin harmanlandığı bu yaklaşım 2005 yılında Fransa'da düzenlenen Anayasa referandumundan "hayır" çıkmasını sağlamıştı (Reynié, La vertige social nationaliste: la gauche du non, 2005, s. 10).

3.3.3.2.Kültürel Asimilasyon

Marine Le Pen, Fransa'da modernizasyon yıllarının yaşandığı *Trente Glorieuses* döneminde, ikinci dünya savaşının yarattığı tahribatı giderip ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla, dış ülkelerden göç yoluyla Fransa'ya gelip, azalan iş gücünü gideren göçmenlerin, kültürel bozulmaya sebebiyet verdiklerini ileri sürüyordu (Wieviorka, 2013, s. 21). Aynı zamanda *Maaastricht* anlaşmasıyla, Avrupa bütünleşmesinin önünü açan Avrupa Birliği'nin, doğu Avrupa'yı da içine almasının bir sonucu olarak yaşanan göç dalgalarının, Fransa'da kültürel asimilasyon ve işsizliğin artmasına neden olduğunu savunuyordu (Çöpoğlu, 2017, s. 3).

Marine Le Pen, Fransız Müslümanlık dini konseyini eleştiriyor, sokak dualarına, cami inşaatlarına ve helal etiket ile üretilen ürünlere dikkati çekerek, Fransız kültürünün bozulmasından endişe ettiğini ileri sürüyor ve Fransız toplumunu bu kültürel yozlaşmaya karşı savaşmaya çağırıyordu. Kültürümüze, kimliğimize ve Cumhuriyetimizin değerlerine sahip çıkmalıyız diyordu (Reynié, Le Tournant Ethno-Socialistes du Front National, 2011, s. 470).

3.3.3.3.Mali Politika

Marine Le Pen küreselleşme karşıtı, sınırları olan bir piyasa ekonomisini destekliyordu. Ayrıca kamu maliyesini demir yumrukla yöneteceğini vaat ediyordu. Marine Le Pen, mali politikası kapsamında; işçi ve orta sınıfı, küçük işletme sahiplerini,

özel sektör ve kamu sektöründe çalışanları hedef almıştır. Marine Le Pen hem sol hem sağ seçmenin hoşnutsuz olduğu konulara dikkat çekmeye çalışıyordu.

3.3.3.4.Nativizm

Ulusal Cephe'nin, kurulduğu 1972'den günümüze doktrin sisteminin önemli bir parçası olan göç sorunu, bugün hala *lepenist* seçmenin ilgisini çekmektedir (Fennema, 1997).

Nativizm; yerli halkın hak ve çıkarlarını göçmenlere karşı koruma politikası olarak tanımlanabilir. Nativizm; kültürel anlamda tamamen homojen bir toplumu öngörmektedir (Betz, Contre la mondialisation: xenophobie, politiques identitaires et populisme d'exclusion en Europe Occidantale, 2002).

Nativizm; ulusalcılık ve yabancı düşmanlığını aynı vizyonda birleştiren bir ideoloji anlamına da gelmektedir. Bu yaklaşım, Ulusal Cephe'nin geleneksel çizgisini oluşturmaktadır. Marine Le Pen, Ulusal Cephenin başkanlığını devraldıktan sonra bu geleneksel yaklaşımı sürdürmüştür. Öyle ki Şubat 2011'de sunduğu eylem planında, devam etmekte olan göçün hemen durdurulması gerektiğini önermiştir. Bu eylem planında, yabancı öğrenci ve işsizlerin ülkelerine geri gönderilmesi gerektiğini savunmuştur. Fakat Fransa'daki işgücü ihtiyacını göz önünde bulundurduğunda, göçün tamamen durdurulmasının realist bir yaklaşım olmadığının da altını çizmiştir. Aslında Marine Le Pen'in yapmak istediği, göçün yarattığı etnik-kültürel farklılıklara dikkat çekerek, buna karşı milliyetçi bir yaklaşımla, toplumun kendini savunması gerektiğidir (Ivaldi, Permanences et évolutions de l'ideologie Frontistes, 2012, s. 99).

Ulusal Cephe, Marine Le Pen önderliğinde geçirdiği dönüşümü sağlam bir proje üzerine oturtarak, Fransız aşırı sağının öncül partisi olma yolunda ilerliyordu. Bu yüzden etnik-sosyalizm bağlamında bir politika geliştirerek tüm çevrelerden oy almayı amaçlıyordu.

3.4.Hareketin Popülizm İdeolojisi

3.4.1.Politikada Popülizm

Popülizm kelimesi, politikada tarihsel olarak on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısından itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Siyasi arenada kullanım alanı oldukça geniştir ister sağ ister sol eğilimli olsun, birçok parti ve lider popülizm kuramı üzerinden kitlelere seslenmiştir. Popülizm; sınırsız bir yayılma alanına sahiptir (Mauger, 2011, s. 86).

Popülizm kuramında "insan" kavramı şu şekilde ifade edilir;

- "Insan istilası"; etnik halkın, göç yoluyla gelen, asimile olmayan toplumlara karşı, "istila tehlikesi" adı altında, ulusal kimliğini (sözde kültürel olarak) savunmasıdır. Daha açık ifadeyle; bugün Fransa'da "Arap karşıtı" veya "İslam karşıtı" ifadelerle, açıkça ırkçılık ve yabancı karşıtlığını içerisinde barındıran bir kavramdır (Mauger, 2011, s. 87).

3.4.2.Hareketin Popülizm İdeolojisi

3.4.2.1.Jean Marie Le Pen ve Devrimci Gelenek

"Ulusal Cephe gerçek bir Fransız devrimi için çağrıda bulunuyor", Jean Marie Le Pen'in bu cümlesi 1980'li yıllarda yayınlanan bir eylem planında, aslında ulusal popülist taslağı çizen bir yaklaşımı yansıtıyordu. Fransa; dört bin yıllık Avrupa kültürü ile yirmi asır boyunca Hıristiyanlık dinini sürdürmüş ve iki yüzyıldır devam eden Cumhuriyet rejimiyle, köklü bir tarihe sahiptir. Jean Marie Le Pen, Ulusal Cephe Hareketi ile Fransa'nın tüm tarihine sahip çıktığını belirterek, 1789 Fransız devrimi ve onu izleyen

iki yüzyıldır devam eden, Cumhuriyet rejiminin, ortak kültürel ve ulusal mirasın bir unsuru olmadığını belirtmiştir (Taguieff P. A., 1986, s. 28).

Bu yaklaşıma göre, ulusal popülizm ve devrimci gelenek arasındaki ortak çizgi, Ulusal Cephe Hareketinin, cumhuriyetin iki yüzyılını tanımasının, 1789 devrimini ve sonuçlarını inkâr etmek olan devrimci gelenek ailesi ile bağını koparmasıyla tanımlanabilir. Jean Marie Le Pen'e göre, bu ancak, savaşın yavaş giden dönüşüm sürecinin sonucu olarak görülen, monarşi rejimi ve Katolik Hıristiyan dininin, özellikle Avrupa kültürüyle tanımlanan, batı tarihi ve 1789/Cumhuriyet ile bütünleştiğinde gerçekleşebilecektir. Ulusal Cephe, gerçek Fransız devrimi olarak adlandırdığı ideolojisinde, Fransız milletinin üzerinde bir ağırlık olarak tabir ettiği yabancı düşmanları, tehdit olarak gösteriyordu. Bunu da şu şekilde kurguluyorlardı; Avrupa'ya dışarıdan gelen göçmenler, içeride yabancı bir ordu kuruyor ve Fransız milletinin güvenliğini hem içeriden hem dışarıdan tehdit ediyordu. Bu ideolojinin temelinde, halkın düşmanının hem içeride hem dışarıda olduğu vurgusu yatmaktadır (Taguieff P. A., 1986, s. 29-30).

3.4.2.2.Marine Le Pen ve Ulusal Popülizm

Marine Le Pen liderliği devraldığı 2011 yılında, Ulusal Cephe Hareketinin popülizm doktrini konusunda, Hollanda Özgürlük partisinin popülist oluşum modelini örnek almıştır (Mayer, De Jean Marie a Marine Le Pen: l'électorat du Front National a-t-il changé?, 2012, s. 143).

Marine Le Pen'in benimsediği popülizm, Avrupalıların endişe duyduğu ekonomik küreselleşme ve demografik yaşlanma konularına vurgu yapmaktadır. Marine Le Pen'in ulusal popülizminin doğası; bireysel özgürlükler, kadın-erkek eşitliği, laiklik gibi, Avrupa'nın yaşam tarzını tanımlayan, ilke ve değerlerin düzenlenmesi eğilimini açığa vurmaktadır. Geçmişte popülistler, liberal demokrasiyi suçlarken, bugün kendilerini özgürlükçü rejimin en gerçek koruyucusu olarak görmektedirler. Hükümet partilerini ve elitleri, liberal değerleri yeterince savunmadıkları konusunda eleştirerek, sorumsuz bir

göçmen politikasının sonucu olarak, çok kültürlülüğün ve İslam dininin yükselişinden yakınmaktadırlar. Avrupa'da aşırı sağ akım partiler ulusal popülizme doğru evrimleşerek, liberal toplumu savunuyor ve bu sayede daha fazla seçmen kitlesine ulaşabiliyorlardı (Reynié, Le Tournant Ethno-Socialistes du Front National, 2011, s. 467).

Ulusal Cephenin ve Avrupa'daki diğer aşırı sağ akım partilerin benimsediği ulusal popülizmin merkez noktası olan İslam'a ve göçmenlere karşı düşmanlık, artık tamamen ırkçı iddialara ve hatta yabancı düşmanlığına dayanmaktadır.

BÖLÜM 4. SONUÇ

Bu çalışmada, Ulusal Cephe Hareketinin oluşumuna giden süreçte, Fransız siyasi tarihinin; birinci dünya savaşı, iki savaş arası dönem ve *trente glorieuses* dönemine değinilmiştir. Bunun amacı; Fransız toplumunun belli bir kesimini etkilemeyi başaran Ulusal Cephenin, aşırı sağ akım örgüt ve partilerden destek alarak kurulduğu 1972 yılından günümüze elde ettiği siyasi başarılar ve bu başarıların altında yatan etkenleri incelemek içindir. Ayrıca Fransız toplum yapısında, geçmişten günümüze meydana gelen siyasi eğilimi anlamak açısından, bu dönemlerin incelenmesi gerekmektedir. Zira bu süreç; toplumun belli bir kesimini, aşırı sağ akım bir parti olan, aynı zamanda medyada karanlık söylemleri ve iddialarıyla gündeme gelen böyle bir Hareket'e oy verme eğilimine iten nedenleri anlamak açısından, oldukça önem arz etmektedir.

Çalışmanın sonraki aşamalarında, kurucu lider Jean Marie Le Pen'den Marine Le Pen'e giden süreçte hareketin geçirdiği siyasi dönüşüm ve iki lider arasındaki söylem farklılıkları araştırılmıştır. Ayrıca partinin seçmen kitlesinin özellikleri incelenmiş, bu kitlenin oy verme davranışının altında Hareket'in benimsediği popülizm ideolojisinin olup olmadığı sorusunun yanıtı bulunmuştur.

Fransa'nın tarihsel sürecine bakıldığında, birinci dünya savaşı sırasında Başbakan olan Poincaré, benimsediği savaş yanlısı dış politika ve Rusya'yı destekleme kararı ile halkı sonuna kadar savaş taktiğine inandırarak, yarattığı *Union Sacré'den* de güç alarak, tüm toplumu ve siyasetçileri bir araya getirmiştir. Başlangıçta Poincaré'nin bu yaklaşımı kabul görse de ilerleyen dönemlerde, Alsace-Lorraine, Verdun ve *Chemin des Dames'*daki askeri kayıplar halkın tepkisine neden olmuştur. Savaş yıllarının ekonomik açıdan yarattığı olumsuzluklar da bu askeri kayıpların üzerine eklenmiştir. Bu dönemin Fransız aşırı sağını besleyen en önemli gelişmesi; radikallerin milliyetçilik ideolojisini benimsemesidir.

Birinci dünya savaşının bitmesiyle başlayan, iki savaş arası dönem, Fransa'nın savaş sonrası ortaya çıkan, ekonomik ve demografik sorunlarla uğraştığı dönemdir. Ekonomik sorunlar az da olsa iyileştirilse de yaşanan siyasi sorunlar toplumun,

Fransa'nın siyasi arenada gücünün azaldığını ve prestijini kaybettiğini düşünmesine yol açmıştır. Bu durum Fransa'da, aşırı sağ eğilimli, demokrasi karşıtı örgütlerin kurulmasına neden olmuştur. Demokrasi rejimine karşı otoriter rejimi destekleyen bu örgütler, üçüncü Cumhuriyet rejiminin istikrasızlığından faydalanarak, varlıklarını sürdürmüşlerdir. Bu dönemde aşırı sağın canlanmasında en büyük etken olan 6 Şubat 1934 hadisesinin önemi büyüktür. Çünkü 6 Şubat hadiseleri, Leon Blum önderliğinde Halk Cephesinin kurulmasını sağlamıştır. Halk Cephesinin Fransız aşırı sağı açısından önemi; Leon Blum'un Yahudi olması ve neo-faşist hareketlerin yeniden canlanmasını istemeyen; komünistler, sosyalistler ve radikallerin bir araya gelmesidir.

Halk Cephesi, her ne kadar faşizme karşı, ittifak ile kurulan bir parti olsa da iktidarda olduğu üçüncü cumhuriyet döneminde yaşanan hadiseler, bu partiye ve liderine karşı, bir takım ırkçı faaliyetlerin yaşanmasının önüne geçememiştir. İkinci dünya savaşının başlamasıyla Almanya Fransa'nın bir bölümünü işgal etmiştir. Alman yanlısı Mareşal Petain önderliğinde Vichy hükümeti kurulmuştur. Vichy hükümetinin kurulması, toplumda Yahudi düşmanlığının ortaya çıkmasının en büyük etkenlerinden biridir. Zira Vichy hükümeti Fransa'nın ilk antisemitik yasasını yürürlüğe geçirmiştir. Almanya'nın 1944 yılında Fransa'dan çekilmesi, bu hükümetin önemini yitirmesine sebebiyet vermiştir.

Fransa'da *Trente Glorieuses* dönemi; ikinci dünya savaşının yarattığı yıkıcı etkileri azaltmak için uğraşılan ekonomik kalkınma dönemi olarak adlandırılabilir. Fransa'da artık üçüncü Cumhuriyet sona ermiş, dördüncü Cumhuriyet dönemi başlamıştır. Fakat bu dönemde yaşanan, poujadizm hareketi ve Cezayir'in bağımsızlık savaşı, Fransa'da aşırı sağ akım partilerin güçlenerek politikada yer almasına olanak vermiştir. Hatta Jean Marie Le Pen, 1956 yılında *Poujadizm* hareketi ile kurulan UDCA'nın milletvekili olarak seçilip, parlamentoda yer almıştır. Charles de Gaulle tarafından beşinci Cumhuriyetin kurulmasıyla, bu örgüt ve partiler popülerliklerini yitirmiştir. Jean Marie Le Pen'de Cezayir'e gönüllü olarak savaşmaya gitmiştir.

Ulusal Cephenin kurulmasına olanak veren gelişmlerin en önemlileri 1960 yılında ortaya çıkan, aşırı sağ akım ve radikal örgütlerin bir araya gelmesidir. Bu örgütler arasından öne çıkan ON, Ulusal Cephenin kurulmasında çok büyük bir adım olmuştur.

İlk olarak Haziran 1972'de *Front National pour une Unité Français* adıyla kurulan hareket, daha sonra 5 Ekim 1972'de Jean Marie Le Pen tarafından şimdiki adı olan *Front National* ismini almıştır.

Kurulduğu 1972'den 1983 yılına kadar istediği başarıyı elde edemeyen parti, ilk medyatik ve politik başarısını 1983 seçimlerinde elde etmiştir. Bu yükseliş; uzun bir aradan sonra iktidara gelen sosyalistlerin, siyasi alanda yaptıkları birtakım değişikliklerin, toplumun bazı kesimlerinde yarattığı hoşnutsuzlukların sonucunda meydana gelmiştir.

İlerleyen süreçte Ulusal Cephe; 1992, 1993, 1994 ve 1995 yıllarındaki seçimlerde Jean Marie Le Pen önderliğinde 12-15% oy oranına ulaşmıştır. Ulusal Cephe'nin Jean Marie Le Pen liderliğindeki ideolojisini; geleneksel değerler, ulusalcılık, yabancı düşmanlığı, otoriterizm, antisemitizm ve çokulusluluğa karşıtlık olarak nitelendirebiliriz. Ulusal Cephe, Fransız toplumunun belli bir kesimini etkilemeyi başarmıştı fakat parti içinde birtakım bölünmelerde yaşanıyordu. Bu bölünme 1998 yılında yaşanan *Megretist* bölünmesidir.

Ulusal Cephe, bu bölünmenin sonucunda oldukça güç kaybetmiştir. Varlığına devam eden Ulusal Cephe, 2002 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunu geçmesine rağmen, ikinci turda yenilgiye uğramıştır. Jean Marie Le Pen 'in 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde elde ettiği başarısızlık, 2011 yılında Marine Le Pen'in, Hareketin başkanlığına gelmesiyle sonuçlanmıştır. Marine Le Pen'in gelişiyle artık yeni aşırı sağ dönemi başlamıştır. Bu yeni aşırı sağ "*nativizm*" yani yerli halkın hak ve çıkarlarını göçmenlere karşı koruma politikası olarak tanımlanabilir. *Nativizm*; kültürel anlamda tamamen homojen bir toplumu öngörmektedir. *Nativizm*; ulusalcılık ve yabancı düşmanlığını aynı vizyonda birleştiren bir ideoloji anlamına da gelmektedir.

Önceki yıllarda basit bir ırkçılık gibi görünen, Ulusal Cephe Hareketi, Marine Le Pen ile birlikte İslam ve göçmen karşıtlığına odaklanmaya başlamıştır. Marine Le Pen, doktrinlere ve ideolojilere sıkı sıkıya bağlı, antisemitik, gerici ve faşizan aşırı sağ hareketi yeni bir hedefe yöneltmiştir. Marine Le Pen, etnik-sosyalizm adı altında sosyalizm ve milliyetçilik ilişkisi içinde bir program geliştirmiştir. İşsizlik ve göç konuları üzerine yoğunlaşmıştır.

Marine Le Pen'in en büyük hedeflerinden birisi partinin seçmen kitlesinin özelliklerini değiştirmekti. Bunun için, Hareketin yeni oluşum sürecinde, PVV partisinin popülist oluşum modelini örnek almıştır. Jean Marie Le Pen'in devrimci gelenek ideolojisini, ulusal popülizm doktrini ile değiştiren Marine Le Pen, liderliği devraldığı Ocak 2011 yılında, babasının döneminde en yüksek 13-15% olan oy oranını, Mayıs 2011'deki seçimlerde 20%'ye yükseltmeyi başarmıştır (Mayer, De Jean Marie a Marine Le Pen: l'électorat du Front National a-t-il changé?, 2012, s. 143).

Marine Le Pen ile Ulusal Cephe'nin yükselişe geçmesi yeni bir konu olması itibariyle Tükçe akademik yayın oldukça az sayıdadır. Fransızca akademik makale ve kitapların anlaşılması güçlüğü göz önünde bulundurulduğunda, bu durumun beni çalışmam boyunca sıkıntıya düşürdüğünü söyleyebilirim.

Bu çalışmada; Ulusal Cephe Hareketinin benimsediği kültürel farklılık, göç ve göçmen karşıtlığı ve ırkçılığın, klasik faşist akımın ideolojilerinden farklı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çünkü klasik faşist partilerde ırkçılığın tanımı farklıdır. Onlar ırkçılığı biyolojik farklılık üzerinden değerlendirir; oysa Ulusal Cephe Partisi'nin anlatmak istediği kültürel farklılıktır. Ulusal Cephe hareketinin benimsediği ırkçılık, kültürel farklılık üzerinden anlatılmak istenmiştir.

Bu tezin en temel amaçlarından birisi olan; hareketin yükselişe geçme nedeninin, yapılan araştırma ve incelemenin sonucunda, Marine Le Pen'in benimsediği popülizm ideolojisi olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu ideolojinin toplumda tepkisel oy verme eğilimini arttırdığı anlaşılmıştır. Çünkü Marine Le Pen'in ulusal popülizmi; etnik halkın, göç yoluyla gelen toplumlara karşı, kendisini "istila tehlikesi" adı altında, kültürel olarak savunması bağlamında inşa edilmişti. Avrupa Birliği'nin siyasi patronu konumunda olan Fransa'nın, AB genişleme sürecinde doğu Avrupa'yı içerisine alması neticesinde Fransa'ya doğu Avrupa'dan yaşanan göç dalgalarıyla, zaten kuzey Afrikada'da yaşanmakta olan Arap ve Müslüman halkın göç sorunu göz önüne alındığında, Fransız toplumunun belli bir kesiminin bu doktrini göz ardı etmesi beklenemezdi. Zira Marine Le Pen önderliğindeki Ulusal Cephe babasının önderliğindeki Ulusal Cephe gibi Avrupa Birliği karşıtı bir politika benimsemişti.

KAYNAKÇA

Adamthwaite, A. (1995). *Grandeur and misery: France's bid for power in Europe 1914-1940.* Bloomsbury publishing inc.

Alexander, M. S., Evans, M., & J.F.V.Keiger. (2002). *The Algerian War and the french army 1954-1962.* New York: Macmillan.

Andolfatto, D. (2011). Effondrement soviétique et déclin du Parti communiste Français. S. Courtois içinde, *Sortir du communisme, changer d'époque* (s. 617-636). Paris: Presses universitaire de France.

Art, D. (2011). *Inside the radical right: the development of anti immigrant parties in western Europe.* New York: Cambridge University Press.

Backes, U. (2001). L'extreme Droit: les multiples facettes d'une catégorie d'analyse. P. Perrineau içinde, *Les croisés de la société fermée: L'Europe des extremes droites* (s. 13-30). La Tour d'Aigues: Editions de l'aube.

Benoist, A. d. (1985). *Démocratie: Le probleme.* La labyrinthe.

Berstein, S. (1993). *The republic of de Gaulle 1958-1969.* Cambridge university press.

Betz, H.-G. (2002). Contre la mondialisation: xenophobie, politiques identitaires et populisme d'exclusion en Europe Occidantale. *Politique et sociétés*, 9-28.

Birnbaum, P. (1990). *Histoire politique des juifs de France entre universalisme et particularisme.* Presses de la fondation national des sciences politiques.

Boiron, S. (2008). Antisemites sans Remords: Les "Bon Motifs" des Juristes de Vichy. *Cités*, 37-50.

Boudillon, J. (2008). Une femme d'extreme droite dans les medias. Le cas de Marine Le Pen. *Mots. les langages du politique*, 79-89.

Bouvet, L. (2011). Le sens du peuple. *Le debat*, 136-143.

Boyce, R. (1998). *French Foreign and defence policy, 1918-1940, the decline and fall of a great power.* London: Routhledge.

Brechon, P. (1999). *Les partis politiques.* Paris: Clef-Montchrestien.

Brechon, P. (2012). la droite a l'épreuve du Front National. P. Delwit içinde, *Le Front National: Mutations de l'extreme droite française* (s. 163). Bruxelles: Editions de l'université de Bruxelles.

Brewaeys, P., Dahaut, V., & Tolbiac, A. (1992). L'Extreme droit Francophone face aux élections. *Courrier hepdomadaire du CRISP*, 1-40.

Camus, J.-Y. (1996). Origine et formation du Front National (1972-1981). N. Mayer, & P. Perrineau içinde, *Le Front National a decouvert* (s. 27). Presses de sciences po.

Cautres, B., & Muxel, A. (2009). Comment les électeurs font-ils leur choix? P. Perineu içinde, *La "Défidelisation" des électeurs de Jean Marie Le Pen* (s. 201-220). Paris: Presses de Science po.

Charlot, M. (1986). L'Emergence du Front National. *Revue Français des sciences politique*, 30-45.

Cointet, M. (1989). *Le Conseil national de vichy: vie politique et réforme de l'Etat en régime autoritaire (1940-1944).* Paris: Aux amateurs de livres.

Ç.Özen, & A.Akdevelioğlu. (2016). İkinci dünya savaşında Fransa'da liderlik mücadelesi: üçüncü Cumhuriyet'ten Vichy Fransası'na Fransız siyasetinde yapısal salınım. *Ankara Avrupa Çalışmaları dergisi*, 145-172.

Çöpoğlu, M. O. (2017). Avrupa'da Yükselen Aşırı Sağ Partiler: Özgürlükler ve Uluslar Avrupası (ENF) grubu üzerine bir inceleme. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1-17.

d'Appollonia, A. (1996). *L'Extreme droit en France: De Maurras a Le Pen.* Editions complexe.

Davies, P. (1999). *The National Front in France: Ideology, discours and Power.* London.

Declair, E. G. (1999). *Politics on the Fringe, The People policies, and organization of the French National Front* . London: Duke University Press.

Delwit, P. (2012). Les étapes de Front National (1972-2011). P. Delwit içinde, *Le Front National: Mutations de l'extreme droit français* (s. 11). Paris: Editions de l'Université de Bruxelles .

Delwit, P., Waele, J. M., & Rea, A. (1998). *L'extreme droit en France et en Belgique.* Université libre de Bruxelles.

Dézé, A. (2012). *Le Front National: a la Conquete de pouvoir?* Paris: Hors Collection.

Fabre, P. (2001). *Le Conseil d'Etat et Vichy: Le Contentieux de l'antisemitisme* . Paris: Publications de la Sorbonne.

Fennema, M. (1997). Some conceptual issues and problems in the comparison of anti-immigrant parties in western Europe. *Party politics*, 473-492.

Florin, J. P. (1977). Des Croix de Feu au parti social Français: une mutation réussie? L'exemple de la Féderation du Nord (1936-1939). *Revue du Nord*, 233.

Gabillard, P. (1983). Les Viticulteurs angevins et le mouvement Croix de Feu-P-S-F (1935-1939). *Annales de Bretagne et des pays de l'Ouest*, 483-494.

Günuğur, H. (2014). *Avrupa Birliği.* Eko.

Hoffman, S., & Accords, M. d. (1956). *Le Mouvement Poujade.* Cahier de la fondation national des sciences politiques.

Ignazi, P. (2012). Le Front National et les autres: influences et évolutions. P. Delwit içinde, *Le Front National: Mutations de l'extreme droite Française* (s. 38). Bruxelles: Editions de l'université de Bruxelles.

Igounet, V. (2014). *Le Front National de 1972 a nos jours: le parti,les hommes, les idées.* Paris: Editions du seuil.

Ivaldi, G. (2005). Les formation d'extreme droit: Front National et mouvement national republicain. *Les etudes*, 15-44.

Ivaldi, G. (2012). Permanences et évolutions de l'ideologie Frontistes. P. Delwit içinde, *Le Front National: Mutations de l'extreme droite Français* (s. 97). Bruxelles: Editions de l'université de Bruxelles.

J.F.V.Keiger. (1997). *Raymond Poincaré.* Cambridge: University of Cambridge press.

Jackson, J. (2003). *The Fall of France: The nazi invasion of 1940.* Oxford university press.

Jenkins, B., & Millington, C. (2015). *France and Fascism: February 1934 and the dynamics of political crisis.* New York: Routhledge.

Keiger, J. (1983). *France and the origins of the first world war* . London: The macmillan press ltd.

Kitschelt, H. (1995). *The radical right in western Europe: A comparative analysis.* United States of America: University of Michigan.

Lecoeur, E. (2003). *Un néo-populisme a la Français.* Paris: Editions la découvert.

Maler, H., & Salingue, J. (2014). Front National: Indignations sélectives et banalisation effective . *Editions du Croquant "savoir/agir"*, 95-103.

Marcou, J. (1984). *Le Conseil d'Etat sous Vichy: 1940-1944.* L'université des science sociales de Grenoble2.

Marcus, J. (1995). *The National Front and French politics: The resistible rise of Jean Marie Le Pen.* Macmillan.

Mauger, G. (2011). Popülisme. *Editions du Croquant*, 85-88.

Mayer, N. (2002). *Ces Français qui vote Le Pen.* Paris: Flammarion.

Mayer, N. (2002). Les Haut et les bas du vote Le Pen. *Revue Française de science politique*, 505-520.

Mayer, N. (2012). De Jean Marie a Marine Le Pen: l'électorat du Front National a-t-il changé? P. Delwit içinde, *Le Front National: Mutation de l'extreme droit Français* (s. 143). Bruxelles: Editions de l'université de Bruxelles.

Mayer, N. (2012). L'Electorat Marine Le Pen: un air de famille. *Sciences po/Centre d'études Européenne*, 1-11.

Örmeci, O. (2017). Yakın dönem Türkiye-Fransa ilişkileri: 2017 Fransa Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve sonrasına dair öngörüler. *Bujss*, 74-86.

Passmore, K. (1997). *From liberalism to fascism: the right in a French province 1928-1939.* Cambridge: Cambridge university press.

Perrineau, P. (1997). *Le Symptome Le Pen: Radiographie des électeurs du Front National.* Paris: Fayard.

Perrineau, P. (2008). Le vote de rupture. J. Fourquet içinde, *L'érosion électoral du lepenisme* (s. 220). Paris: Presses de sciences po.

Price, R. (2005). *Fransa'nın kısa tarihi.* İstanbul: Boğaziçi üniversitesi yayınevi.

Reynié, D. (2005). *La vertige social nationaliste: la gauche du non.* Paris: Editions de la table Ronde.

Reynié, D. (2011). Le Tournant Ethno-Socialistes du Front National. *Etudes*, 463-472.

Reynié, D. (2011). *Populisme: La pente fatale.* Paris: Plon.

Rioux, J. P. (1994). Des Clandestins aux activité (1945-1965). M. Winock içinde, *Histoire de l'extreme droit en France* (s. 222). Paris: Points.

Roussel, E. (1985). *Le Cas Le Pen-Les nouvelles droits en France.* Paris: Jean Claude Lattés.

Ruhlmann, J. (2008). Romain Souillac le mouvement poujade: de la defense professionnel au populisme nationaliste (1953-1962). *Revue d'histoire moderne contemporaine*, 180-232.

Sainty, J. (2015). Front National: a-t-on fait le tour de la question? *Quaderni*, 129-135.

Sander, O. (2000). *Siyasi Tarih.* Ankara: İmge Kitabevi.

Sirinelli, J.-F. (1995). *Dictionnaire historique de la vie politique Français au xx.siecle.* Paris: Presses universitaire de France.

Stockemer, D. (2017). *The Front National in France continuity and change under Jean-Marie Le Pen and Marine Le Pen.* Switzerland: Springer Nature.

Sweets, J. F. (1994). *Choises in Vichy France: The French under nazi occupation.* Oxford university press .

T.Blöss, J.Rouan, & G.Ascaride. (1999). Le Vote Front National dans la Bouches-du Rhone: "Laboratoire" de l'alliance entre la droite et l'extreme droit. *Revue Français de Science Politique*, 295-312.

Taguieff, P. A. (1986). La doctrine du national-populisme en France. *Etvdes*, 27-46.

Taguieff, P. A. (1999). Mobilisation National Populiste en France: Vote Xenophobe et Nouvelle Antisemitisme Politique. *Edition Hazan*, 89-136.

Touchard, J. (1956). Bibliographie et chronologie du poujadisme. *revue Française de science politique*, 18-43.

uyar, h., & Korkmaz, ç. c. (2015). Birinci ve ikinci dünya savaşının işbirlikçi hükümetleri: Damat Ferit paşa ve Vichy hükümetleri. *Belgi*, 1331-1341.

Uzunçayır, C. (2014). Göçmen karşıtlığından İslamofobiye Avrupa aşırı sağı. *Marmara üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 131-147.

Wieviorka, M. (2013). *Le Front National: entre extrémisme, populisme et démocratie.* Editions de la maison des sciences de l'homme.

Yardım, M. (2017). Aşırı sağ ve çokkültürlülük: Avrupa'da ötekileştirilen "göçmenler"". *Akademik incelemeler dergisi*, 217-234.